

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Aklın

Çirkin Amerikalı — Biraz
güzelleşmek istiyorum!..

DEV ÇEKİLİŞİ Kaçırmayınız

60

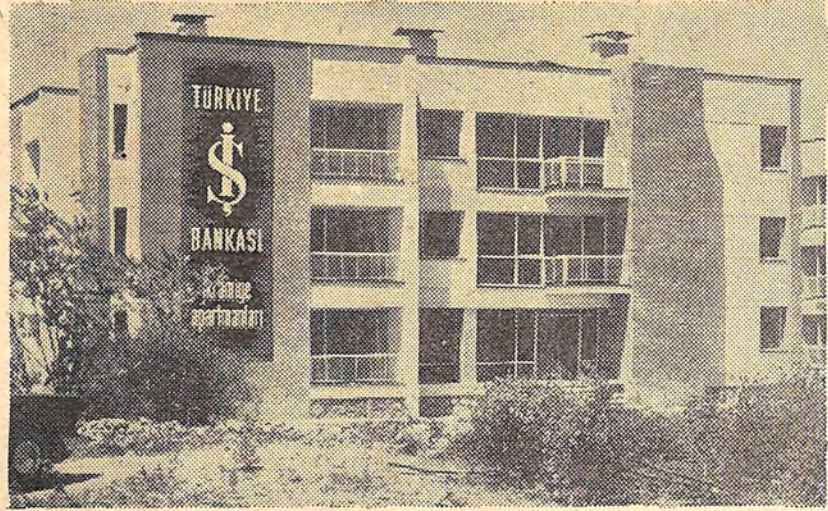
TALİHLİNİN
ŞAHANE

60

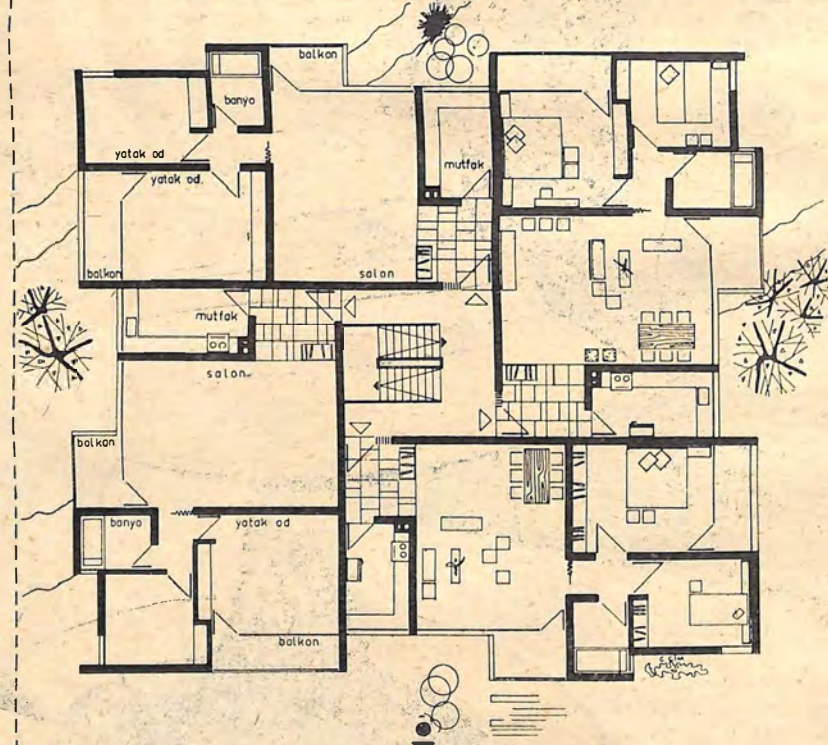
APARTMAN
DAİRESİ
KAZANACAĞI
DEV ÇEKİLİŞ
İÇİN SON
PARA YATIRMA
TARİHİ:

20

ŞUBAT

...Dev Çekiliş'te 60 Apartman Dairesinden başka 5 talihli yüzer bin lira, 5 talihli elliser bin lira, 10 talihli yirmibeşer bin lira, 50 talihli beşer bin lira, 1000 talihli biner lira, ayrıca 35 000 hesap sahibi de para ikramiyeleri kazanacaklardır. Türkiye İş Bankasında en az 200 liralık bir hesap açtırmakta acele ediniz. Hesabınız varsa kazanma şansınızı artırmak için hesabınızdaki 200 liralara adedi çoğaltınız. Türkiye İş Bankasının ikramiye çekilişleri halk huzurunda ve otomatik makinalarla yapılmaktadır.

TÜRKİYE BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

AKBABA

Yıl: 43 Cilt: 8 Sayı: 4 • Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ • 21 Ocak 1965

İKİ CEHENNEM!

BUGÜN bir ellinci yıl kutlanıyor: Ziya Gökalp'in, İstanbul üniversitesinde sosyoloji kürsüsünü kuruluşunun elinci yılı...

Ben, onu görmüş, onu tanımış, kafası ve kalbi ondan ışık almış bir mutlu insanım. Cerrahpaşa'da, kira ile oturduğu ev gözümün önündedir: Yeşillikler içinde, dört odalı, tahta bir evdi bu. Onun yanında iken, beş duyusunu ile kulak olurdu insan. Tutuk konuşurdu, durgun konuşurdu. Ama her söz, yeni bir düşünüşe, yeni bir duyuşa, yeni pencere açardı...

Sonra, İttihat ve Terakki Cemiyetinin Nuruosmaniye'deki, şimdiki Milliyet gazetesinin yeni yapısı yükselen genel merkezinde toplandığımız günler geçiyor gözümün önünden: Orhan Seyfi, Enis Behiç, ben, bu üçü de yirmi yaşın çocukları, onun etrafında çevrelenirdik. Ömer Seyfettin gelirdi, Ali Canip gelirdi, Fuat Köprülü gelirdi. Osmanlı imparatorluğunu Tekelinde tutan bu parti binasında, bir adam, fikre ve sanata devlet itibarı kazandırmıştı. Bugün, bütün partilerimiz, o elli yılın ne kadar gerisindedir, siz kara kara düşünün artık!

Daha sonrası, acısı hâlâ içime sıvaşık günlerdir: Onu, Çağaloğlu'ndaki, yine kira evinden, nasıl

götürdüklerini, nasıl Bekiraga bölüğüne tıktıklarını, nasıl müterake divanı harbine verdiklerini, nasıl Malta adasına sürdüklerini unutamam.

Eski Harbiye Nezaretinin altındaki zindanda, görme izni alabildikçe yanına giderdim onun: Demir karyolasının kenarına oturur, bir süre susardık. O, zindanda bile iyimser, zindanda bile güler yüzlü, zindanda bile hürdü.

İyimserdi dedim: Türkiye'nin kurtulacağına inanıyordu. Güler yüzlü idi dedim: Taşıdığı bayrağı yere düşürmeyecek eller, artık bir değil, bin değil, milyondur. Hürdü dedim: Çünkü hürriyet, onun için düşünme hürriyeti idi!

Yalnız iyimser, yalnız güler yüzlü, yalnız hür de değildi Gökalp. Mutluydu da: Malta'ya sürülürken, gemiye, dostu Cafer Dikmen'in yetiştirdiği birkaç yüz lira ile gidiyordu ve geride bıraktığı hasta karısı, kızları, komşuların yardımları ile yaşayacak kadar yoksuldular.

İstanbul üniversitesinin en büyük bilgini ve Osmanlı imparatorluğunun en güçlü politikacısı böyle bir adamdı!

Atatürk devrimlerinin bütün özlentilerini onun «Yeni Hayat» ında bulursunuz. Din adındaki şiirinde, lâıyk inancın mısraları dizilidir:

Benim dinim ne ümittir, ne korku,
Allahıma sevdiğimden taparım.
Ne cennet, ne cehennemden
bir koku
Almaksızın vazifemi yaparım.

Beni cennet vâdi ile avutma,
O kalbimdir, çünkü sevgi ilidir.
Cehennemden azabıyla korkutma,
Korku nedir bilmez, gönlüm delidir!

Bir başka şiirinde, Aile'de, me-denî kanunun hasreti yarıyor:

Bütün haklar için millî mahkemeler açmışız,
Alleyl bırakmışız Medresenin eline.
Bilmem niçin kadınlığa ait işten kaçmışız,
Ya onun da bir emeği yok mu bu Türk ilinde?

Yoksa o mu iğnesinden kanlı süngü yaparak
Haklarını pençemizden ihtilâl ile alacak?..

Türkçe ezandan üniversite bağışsızlığına kadar, Cumhuriyetin getirdiği bütün yenilikler, Gökalp'in, düşünce dünyamıza ektiği kutsal tohumlardır.

Bugün, hâlâ çözemediğimiz nice sosyal düğümler var ki, O, elli yıl önce kalem değmişti. Toprak reformunun nice zorlamaları Büyük Millet Meclisine geldiği bu günlerde, onun Köy manzumesinden şu parçayı, geliniz beraber okuyalım:

Ey Türk, senin köyün hür bir yuvadır,
Çiftlik değil, yoktur beyi, ağası...
Her köylünün var bir çifti, tarlası,
Öz evinde o hem bey, hem ağadır...

Hiç kimsenin yarıcısı, reğberi Olmaz, ancak olur vatan asker! Ama, büyük uyandırıcı, yalnız bunlarla da kalmamış, bugün içinde, kayalıklarına vura vura yalpaladığımız iki tehlikeyi, yarım yüzyıl geriden, dehasının altın feneri ile bize göstermiştir. Bu tehlike, yazıma başlık yaptığım tehliktir: İki cehennem!

Ziya Gökalp, Birinci Dünya Savaşının sonunda, Rusya'yı alt üst eden Bolşevizm kasırgası ile Osmanlı imparatorluğunun çöküntüsünde köpüren yobaz sarıklarını görmüş ve iki makale yazmıştı: Biri «Kızıl Tehlike»ydi, öbürü «Kara tehlike»...

Bu sınır dışı ve sınır içi tehlike, Türkiye'yi kül edecek iki cehennemdir...

Aradan elli yıl geçtikten sonra, yeni bir püskürtüşe başlıyan sağlı sollu cehennemın ortasında buluyoruz kendimizi. Bir gözümüzü kara, bir gözümüzü kızıl cehenneme yummakla, sayın İnönü, Tanrının kendisine bağışladığı yılları belki etekleri tutuşmadan tamamlar ama, geriye kalanların hali nice olur, bilemem!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Taş devri

Adı ne olursa olsun, ister Üniversite, ister İlahiyat fakültesi, ister İmam ve Hatip okulu, sokak politikaya karıştı. İşçi Partisi kongresine saldıranlara başka isim koyamayız.

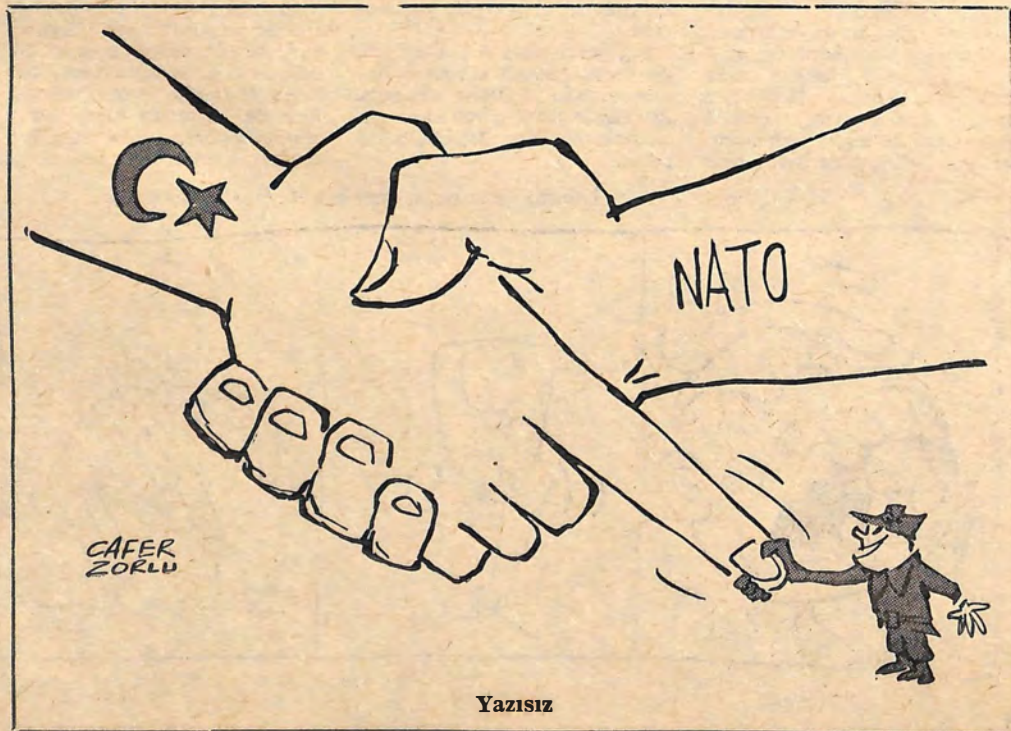
Topkapı'da taşlarla, sopalarla İnönü'ye saldıran gözü dönmüşlerin bunlardan farkı ne?

6-7 Eylül yağmacılarının ne si bunlardan ayrı?

Üniversite nedir? Yumruk mu, kafa mı?.. Din adamı nedir? Tekme mi, gönül mü?..

Kırılan camlara, savrulan taşlara bakarsanız, bunların üniversitemizle ilgisi olamaz. Yooook, biz ille de üniversite genciyiz, ille de din adamıyız diye dayatırlarsa, utanarak söyleyelim ki, bilim hayatımız henüz taş devrini yaşamaktadır!

Öyle ise demokrasi bizim nemize?

GKİ elinde ikiyeşer hindi, hem de her biri kuzu kadar babaç hindiler. Çok iriyarı, hem de çok şişman olduğundan, dört hindinin ağırlığıyla tombul yüzü terlemiş, oflayıp pufliyordu.

— Hayrola, yılbaşına dört hindi birden mi? dedim.

— Aman, dur şimdi vapura yetişeceğim. Eve gel de, sonra anlatırım... dedi.

İple bağlı bacaklarından tutup başaşağı sarkıttığı hindilerin ağırlığıyla, şişman butlarını iki yanına yalpalayarak iskeleye koştı.

Birbuçuk yıl tutuklu kaldığı cezaevinden, beraet ederek daha yeni çıkmıştı. Hem işsiz, hem de parasızdı. Onun için, dört hindiyi birden evine götürmesine şaşmışım.

Ben onlara gidemedim. Yılbaşı geçti, beşon gün sonra bir gece o bize geldi. Daha başka misafirlerimiz de vardı. Gelecek seçimlerden konuşuyor, hangi partinin seçimleri kazanacağı üzerine tartışıyorlardık.

— Ben size, geçenlerde başımdan geçen bir olayı anlatayım da, siz hangi partinin seçimleri kazanacağını çıkarın... dedi.

Anlattı:

— Cezaevinde, ben de siyasi suçtan sanık olduğumdan, siyasi koğuşa koydular beni de... Ama koğuşlakilerle hiçbir konuda anlaşamıyoruz. Hepsi de o partinin bir zamanki ileri gelenleri. Gece gündüz tartışıp çatışıyor. Ben cezaevinin Kızılay yemeğini yiyorum. Onlara her öğün dışardan, birinci sınıf lokantalardan dönder, beşer kap yemek geliyor.

Fakat ben de onlar gibi şişman olduğumdan, başka koğuşlardaki mahkûmlar, beni de onlardan sanıyorlar. Hattâ bir keresinde cezaevi bahçesinde otururken, az ötemde öbek olmuş mahkûmların, benim de onlardan olup olmadığımı tartıştıklarını duydum. İçlerinden birisi benim onlardan olmadığımı söyleyince öbürleri:

— Yok yahu, bu da onlardan... dediler, baksana herifteki enseye kulağa, göte göbeğe... Ötekilerden farkı var mı? Hepsi aynı partinin kodamanları... Bunlar yiyip yiyip de dışarı çıkmayanlardan... Cimriliklerinden helâ-

Yılbaşı HİNDİLERİ

AZİZ NESİN-AZİZ NESİN-AZİZ NESİN

ya bile çıkmazlar da, işte böyle şişerler bunlar...

«Aman, ben onlardan değilim!» denilmez ki...

Ziyaret günleri de, bizim koğuşlakilerle ziyaret yerine gittiğimizden, dışardan gelen ziyaretçiler, beni her seferinde orda göre göre, onlardan sanıyorlar. Artık zamanla öyle oldu ki, onların ziyaretçileriyle de selâmlaşmaya, konuşmaya başladık.

Mahkemede beraet edip cezaevinden çıktım. İş yok, güç yok... Bir avukat arkadaşım:

— Nasıl olsa bu ara boş vaktin var, bana yardım eder misin? dedi.

«.....» İlçesine gidilecek, numarasını vereceği bir dosyadan bir yazıyı kopya edip getireceğim.

Yol parasından başka elli lira da verdi. Sabah erkenden bindim otobüse. Öğleye ordayım. Bir saatte işimi görüp akşamüstü yine otobüsle İstanbul'a dönerim.

Otobüse binerken bir adam yanıma geldi, büyük bir saygıyla elimi öpmeye kalktı.

— Estağfurullah, estağfurullah... diyerek elimi zorla çekip kurtardım.

— Nasılsınız Beyfendi?

— Teşekkür ederim. İyiyim.

Siz nasılsınız?

— Sayenizde iyiyiz. Sayenizde daha da iyi olacağız inşallah...

Adamı bitürlü tanıyamadım ama, öyle saygılı davranıyor ki «Acaba nerden tanışıyoruz?» diye sorsam ayıp olacak... Yabancı da gelmiyor ama, nereden tanıdığımı çıkaramıyorum.

— Geçmiş olsun Beyfendi, ne zaman tahliye oldunuz? deyince ben aydım.

Adamın yüzünü, cezaevindeki ziyaret yerinin iki kat telleri arkasından görür gibi oldum. Bu adam, bizim koğuşlakilerin her hafta ziyaretine gelenlerdendi. Beni de onlardan, yani kendi partisinden sanıyordu. Hiç bozmadım. Varsın öyle sansın, ne

çıkarsın... Şimdi adama, benim ne yüzden cezaevine girdiğimi söylesem şaşırarak, selâm verdiği-ne bile pişman olacak.

Otobüse bindik. Biletlerimiz numaralı olduğundan, onunla ayrı yerlere düştük. O benim, iki sıra arkamdaki bir koltukta oturuyordu. Otobüs kalktı, içerde kulaktan kulağa bir fısıltı başladı. Hemen anladım: Benim için konuşuyorlar. Benimle konuşan adam, beni otobüs yolculu-rına tanıtmıştı. Fısıltılarını duyuyordum:

— Demek yeni çıktı hapisten...

— Yeni, evet...

— Eskiden vazifesi neydi ki...

— Umum müdürdü... Velâkin bunun gibi bir umum müdür gelmemiş daha...

— Belli birader, adamın yüzünden nur akıyor.

Oysa, otobüsün içi sıcak, şiş manlıktan yüzümden sıpır sıpır ter akıyor; onlara yüzümden nur akıyor geliyor.

— Ben tanıdım canım, valilik de yapıydı değil mi?

— Evet, yapıydı...

— Bildim, tamam... Partimizi tutardı...

— Esas o yüzden hapse atıldılar ya...

— Vah vah...

— Bizim parti için çok fedakârlığı vardır.

— Hizmetleri çoktur canım...

— Esas parti teşkilâtını kurarlardı...

— İl Başkanı mı?

— Hem de partinin müfettişiydi...

İyice sıkılmaya başladım ama elden ne gelir?... Susuyorum tabii. İyice kasıldım, kazık gibi duruyorum. Başımı da çevirdim, pencereden dışarıya bakıyorum. Onlar sürekli fısıldaşıyorlar.

— Müsteşarlık da yaptı mıydı?

— Yapıydı, hem de ne müsteşarlık...

— Tamam... tanıdım. Müsteşarlık da yaptı müşavirlik de...

— Evet... ben de şimdi hatırladım. Hattâ bizim ilçeye de mi gelmişti?

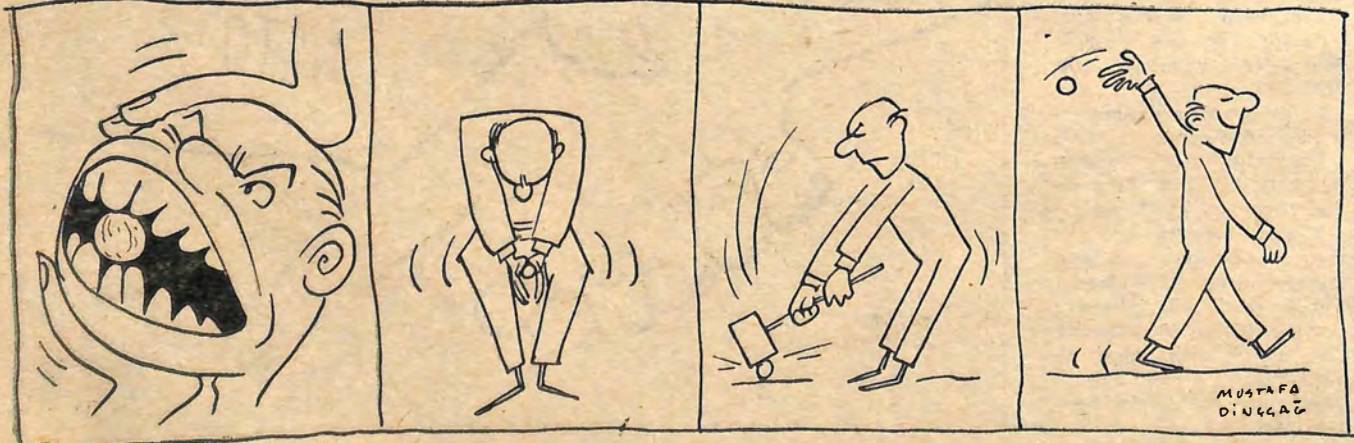
— Gelmişti...

— Gelmişti, öyle ya... Bildim şimdi iyice. Hattâ bir de nutuk vermişti ki...

— Sesi hâlâ kulağımda...

— Gayet tesirli nutuk söyler ki...

İnönü: «Biz çetin ceviziz» dedi. (Gazeteler)

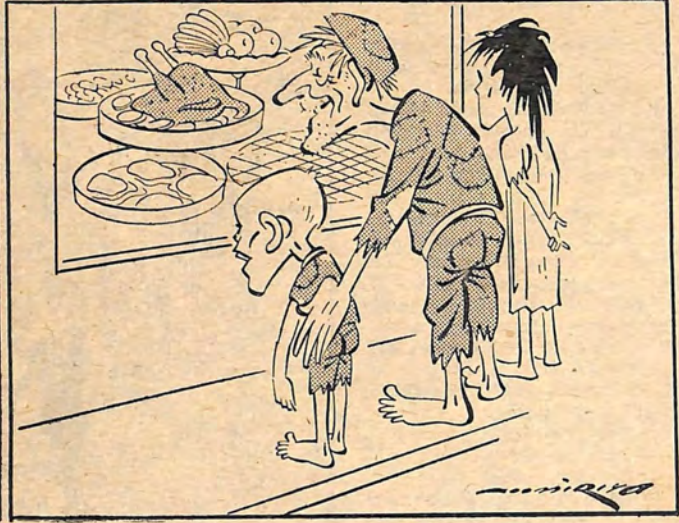
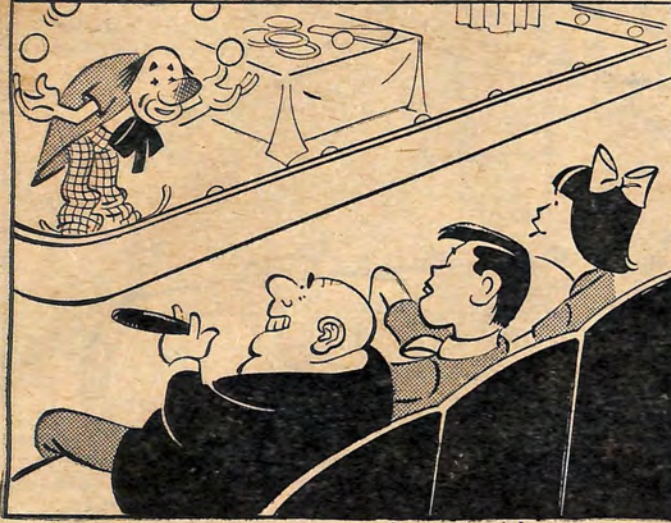

— !..

— !..

— !?...

— At.. gitsin...

Ramazan eğlenceleri...

— Hep ağlatmıştı bizi...
— Ağlatır...
— Hattâ... Ben bunu sırtına alıp taşımıştım.
— Ben de vardım ya o zaman. Meydandan partiye kadar sırtımıza alıp taşıdık... Kongreye gelmişti canım...

Hani imkân olsa, hemen ilk durduğu yerde otobüsten inceğim. Yol boyunca birbirleriyle boyuna benim için konuşuyorlar.
— Bakanlık da yaptı mıydı?
— Yapmaz mı canım... Yaptı elbet...

— Vah vah... Demek yeni çıktı hapisten...

— Evet, yeni... Bizim ilçeye geliyor ki, teşkilâtı görüp kuvvetlendirecek.

— Aman iyi... Gelsinler canım. İstanbul'dan çıktık, epi uzaklaştık. Birisi sigara uzattı:

— Buyrun Beyfendi...
Aldım sigarayı. İki çakmak, üç kibrit birden yandı.

— Nasılsınız Beyfendi?
— Teşekkür ederim.
— Geçmiş olsun Beyfendi.
— Teşekkür ederim...

Otobüsün içinde sağdan soldan sesler geliyor:

— Siz hiç merak etmeyin Beyfendi; evvel Allah, sonra da sayenizde bunu yanlarına bırakmıyacağız Beyfendi.

Önümde oturan şoför, başını bana yarım çevirip:

— Bizim orda gayetle kuvvetliyiz, başka yerlerde de teşkilâtımız kuvvetli mi Beyfendi? dedi.

Ne diyeyim adama? Benim durumumu gözönüne getirin...

— Her yerde kuvvetli... dedim.

— Başımızda sizin gibi büyüklerimiz olduktan sonra, hiç korkmayız...

— Beyfendi başımızda siz, arkanızda biz!..

Otobüs bir gelse ilçeye de kurtulsam ellerimden.

Birisi soruyor:

— Seçimi kazanacağız, değil mi Beyfendi?

— Kazanacağız.

— Silme mi kazanacağız?

— Silme...

İşte bu sıkıntı içinde «.....» ilçesine geldik. İndim otobüsten, öbür yolculardan ayrılmak

için hızlı hızlı yürüdüm. Benim buraya ilk gelişim. Adliye nerdedir, bilmiyorum. Öğle zamanı... Bir kahvede oturayım da, sonra bir lokantada karnımı doyurur, Adliye'ye giderim diye düşünüyorum.

Kahveye girdim. Kendime daha yeni çay söylemişim. Altı yedi kişi geldi kahveye, bir elleri ceketlerinin önünde, elime yapıştılar, öpecekler. Aman!.. Ben çekerim, onlar çeker; elimi koparacaklar... Kendilerini tanıtırıyorlar:

— Hoş geldiniz Beyfendi, ben deniz ilçe başkanı...

— Bendeniz idare heyetinden... Oturdular, beni aldılar arala-

rına... Demek otobüste birlikte geldiğimiz yolcular, gidip bunlara da haber vermişler. Benim gerçek kişiliğimi, neden hapse girdiğimi, onların partilerinin karşısında olduğumu bir öğrenirlerse, beni burdan teneke çararak kovarlar: Kim olduğumu öğrenecekler diye ödüm kopuyor.

— Beyfendi, partiye gidelim...

— Yooo... Ziyaretimin sebebi siyasi değil... Mahkemeye bir uğrayıp hemen döneceğim...

— Yine mi mahkeme? Burda da mı dava açtılar? Vah vah...

— Önemli değil. Mahkemeden bir evrak alacağım, o kadar...

«Mahkeme», «dava» sözü tize-

rine büsbütün ilgileri, saygıları arttı. Beni, partilerinin bir siyasi davası yüzünden burdaki adliyeye geldim sanıyorlar.

Gelen gelene... Kahvenin içi, dışı doldu...

— Hoş geldiniz Beyfendi...

— İlçemize şeref verdiniz beyfendi...

— Geleceğinizden haberimiz ol-saydı, tören hazırlardık ki...

— Olmadı böyle, birdenbire... Gafil avlandık...

— Herkes sizi görmek istiyor Beyfendi...

Birisi kim olduğumu tanıyacak, eski bir tanıdık karşıma çıkacak diye korkuyorum. Bir kere iş çırgından çıktı, artık doğruyu da söyleyemem.

— Buyrun yemeğe!..

Kollarıma girip, hop diye beni kaldırdılar. Bir küçük çantam vardı, onu aranıyordum ki, biri:

— Çantanız mı, dedi, biz onu otele gönderdik...

— Aman... Kalmıyacağım. Hemen döneceğim...

— Bir gecelik misafirimiz olun beyfendi, lütfedin... Vallahi bırakmayız.

Beni sürükliyerek lokantaya soktular. Yine hep parti üzerine konuşuyor, sormuyorlar. Ben yuvrak sözlerle, bir de «hi...», «yaa!..», «Hımm!..» gibi sesler çıkararak, her anlama, çekilecek baş sallamalarıyla, arada bir de anlamlı anlamlı sırtarak durumu kurtarmaya çalışıyorum.

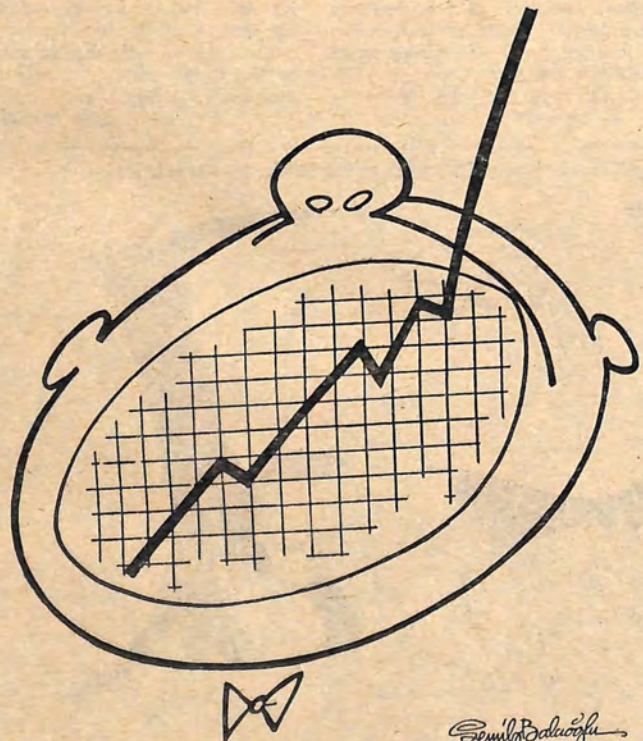
Lokantadan çıktım. Bir kalabalık...

— Partiye, partiye!.. diye bağı- rıyorlar.

— Sayın vatandaşlar! Ben bu- rayı bir dava dosyasına bakma- ya geldim. Rica ederim, nümayiş yapmıyalım ki, yeni bir dava açılmasın başımıza!

Tecrübeli adamlar. Sözüm et- kisini gösterdi. Adliyeye, çok şükür, tek başıma girebildim. Avu- kat arkadaşımın dediği gibi, beş on dakika içinde dosyayı verdi- ler önüme. İstenilen yazıyı dos- yadan kopya ettim. Çıktım Adli- ye binasından. Çıkamla, ayak- larımın yerden kesilip havaya fırlamam bir oldu. Omuzlar, (Lütfen sayfayı çeviriniz)

«Son iki yılda dış borçlar yüzde 41 arttı» — Gazeteler —

— Aaa... İçime sığmıyor!

başlar üstündeydim. Beni kaptılar götürüyorlar.

— Aman durun vatandaşlar!.. Dinleyen yok... yine o kahveye gittik. İlçe başkanına rica ettim:

— Kalabalığı dağıtın, dedim, gövde gösterisinin zamanı değil. Sonra, biliyorsunuz ya...

Kalabalık yavaş yavaş dağıldı. Başında ilçenin ileri gelenlerinden beş-on kişi kaldı. Yine parti işlerinden, seçimlerden konuşuluyor.

Bir ara, kahvenin penceresinden baktım: sürüyle hindiler var. İçimden «Burada ucuzdur. Bir hindi alıp da eve götüreyim» diye geçirdim. Nasıl olsa, durup dururken elli lira kazanmıştım. Yılbaşına evde bir hindi keselim.

Yanımdakilere:

— Hindiler besili mışallah...

Satılık mı? dedim.

— Evet, satılık...

— Ucuz mudur?

— Ucuzdur burda...

Hindi üstüne başka bir şey söylemedim. Çünkü adamlar, beni, partilerinin kodamanlarından biri sanıyorlarken, şimdi burdan hindi alıp götürmek ayıp olacak...

Çok üstelediler ama, geceyi orda geçirmedim. Çantamı geri getirdiler. Otobüse giderken, yeniden bir kalabalık uğurlayıcı çıktı ortaya.

Oturdum otobüste yerime. Bir kalksa şu otobüs de kurtulsam...

İlçe başkanı:

— Evinizin adresini verin de, dedi, yılbaşı için size besili birkaç hindi gönderelim...

— Olmaz! Rica ederim. İstemem... dedim.

Evin adresini versem, hindiyi getirince, kim olduğumu öğrenecekler.

Hindiye istemeyişim de çok hoşlarına gitti. Konuşulanları duyuyorum:

— Ne namuslu adam yahu...

— Milyon olsa tenezzül etmez...

— İstese milyoner olurdu. E-

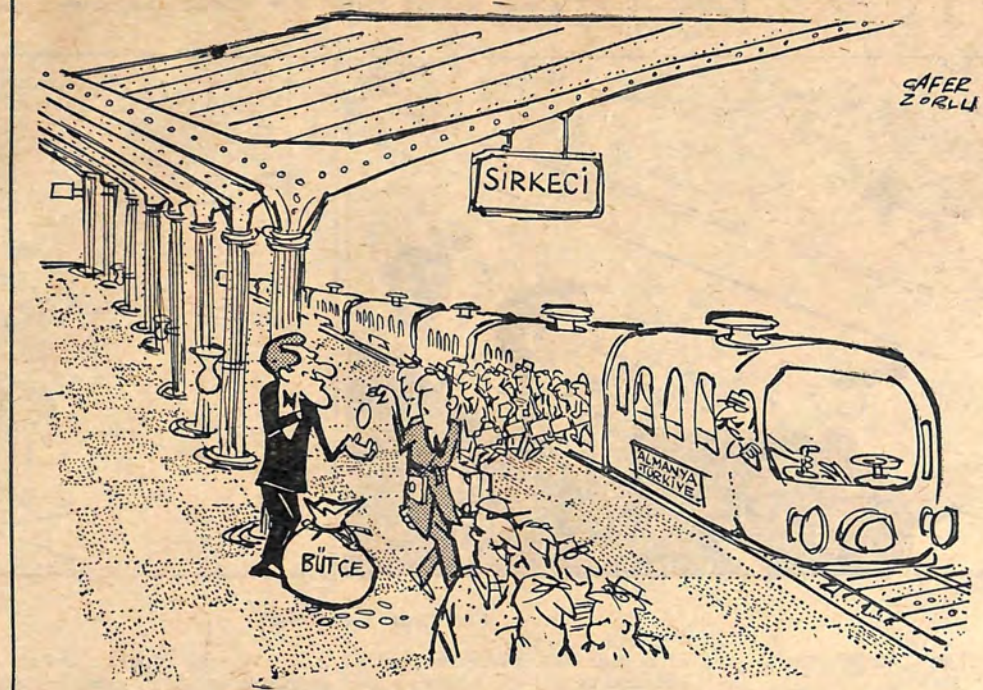
linden milyonlar gelip geçti de...

— Dönüp bakmaz bile...

— Zaten kendi zengin, aileden zengin...

— Ama bütün parasını parti

Kemal Satır: «Bütün ümidimiz işçilerimizin dövizinde» dedi...

— Allah razı olsun, Allah ne muradınız varsa versin işçi kardeşlerim!..

uğruna verdi...

— Aşkolsun!..

Ben bu adamları kandırdım mı, diye kendi kendime düşünüyorum. Hayır, kandıрмаđım; bişey söylemedim ki... Onlar kendi kendilerini kandırmaya hazır...

Otobüs kalkacağı sırada biri yanıma sokulup:

— Beyfendi, dedi, biz hindilerinizi şoföre teslim ettik. İnerken verecek. İsterseniz eve de götürsün...

— Canım, ne zahmet... İstemezdi vallahi...

Otobüs kalkarken pencereden elimi salladım. Bir el sallamanın böyle büyük gösteriye sebep olacağını hiç düşünmemiştim. Alkış, alkış, alkış...

— Yaşaaa!..

— Varool!..

— Babamız!..

Otobüs Sirkeci'ye gelince, şoför elime, ayaklarından bağlı dört hindi tutuşturdu.

— Emrederseniz Beyfendi, muavin evinize götürsün! dedi.

— İstemez, ben götürürüm... dedim.

Hindileri yükledim.

Arkamdan şoförlerin konuştuklarını duyuyordum:

— Ne alçak gönüllü adam...

— Hususî arabası var da, hal-kın içinde olmak için, mahsus-tan otobüse biniyor...

Sen beni Kadıköy iskelesinde, iki elimde ikişer hindiyle gördüğün gün, ben işte otobüsten daha yeni inmiştim.

Bu başıma gelenlerden sonra seçimi hangi partinin kazanacağını artık siz düşünün...

Aziz NESİN

Tasamız ne ?

Söyle biraz geziye git,
Çok uzağa, Karsa değil!
Madem dâva halka ait,
Görme yeri masa değil!

Gözümüzde tükendi yaş,
Bağrımıza bastırdık taş,
Anhyoruz yavaş yavaş
Buhran çağı kısa değil!!

Sevgi, saygı konmuş rafa,
Kin yayılmış her tarafa,
Can dayanmaz bu israfa,
Kese değil, kasa değil!

Her cepten bir torba çıkar,
Sakin deriz, zorba çıkar,
Dış siyaset çorba çıkar,
İtham bir tek şahsa değil!

Her yetkili masal söyler,
İşle değil, sözle değil,
Verilenler reydir Beyler!
Hokkabaza parsa değil!

Hâlâ softa, hâlâ Ağa,
Yalpalarız sola, sağa,
Tavşan küsse karlı dağa
Küsmek dağa tasa değil!

Gösterirler bir sarp kaya,
Tatar gibi kaldık yaya!
Kaprıslere, maceraya
Vatan sathı arsa değil!

Dilin yoktur zembereği,
Aranılır bir «Gereği!»
Bizi sokan engereği
Parti besler, yasa değil!

Görüp görüp şer izini,
Düşün düşün döv dizini!
Kutsal (Birlik) denizini
Lider yarar, Musa değil!..

Salâhattin KUTLU

Grev yapıp çalışmayan Berec işçilerine erzak dağıtıldı. — Gazeteler —

— Ne biçim demokrasi bu!.. Biz senelerdir çalışmıyoruz bir dilim ekmek veren yok!

ANNEMLE Babamı pek küçük yaşta iken kaybetmişim. Beni Amcam büyüttü ve okuttu. O'nu Baba, karımın da anne bildim. İşte bu yüzden ki Tıp Fakültesini bitirdikten sonra da yanlarından ayrılmadım.

Amcam, gedikli milletvekili. Ben kendisini tanıdım tanıyalı her seçimde meb'us çıkar. Rahmetli dedem de öyleydi. O'nun babası da Osmanlı Meclis-i Mebusanında âza imiş.

Eyyy Dedemin babası ve bilhassa Dedem zamanında bu iş oldukça kolaydı. Hele tek Şef, tek Parti olunca insan, meb'us seçilmek, tekrar seçilmek ve yine seçilmek için ne yapması, kimin gözüne girmesi lâzımgeldiğini mükemmel bilir. İşin zorluğu çok partili devreye girilmesinden itibaren başladı ve Dedem artık hayata veda etmiş olduğu için kabak Amcamın başında patladı. Patlamasına patladı ya doğrusu O, bu işin de tekniğini çabuk kavradı ve milletvekili kalmaya devam etti.

Politikacı tipi olarak benzerlerinin karikatürlerine mizah dergilerinde daima rastlanan bu şişman, kısa boylu, göbekli adam, saftır, hattâ biraz bönce, cahildir ama milletvekilliği dedin mi göstermeyeceği başarı yoktur. İnanışına göre milletvekilliği ona Allah vergisidir. «Düşün ben meb'us seçilmezsem ne olur...» der de başka bir şey demez. Bu sözde şahsi endişeden başka memleket menfaatlerinin zedelenmesi tasası da vardır. Samimi olarak inanır ki bu devletin batmaması için onun Millet Meclisinde âza bulunması farzdır.

Bütün seçim devrelerinin ilk senelerinde Ankarada Kavaklıdere'deki evimizde hayat bütün evlerdeki gibi geçer. Amcamla ben sabah çıkar, akşam döneriz. O Meclise gider, ben hastane ve muayenehaneme... Fakat aradan üç sene geçip de dördüncü yıl, yani seçim hazırlıkları ve seçim yılı girince işler bambaşka renk alır.

Amcam muhafazakâr adamdır, yaşayışı, âdetleri, hareketleri daima bellidir de partisi belli değildir. Bugün iktidar partisindedir, yarın bakarsınız ana muhalefet partisine geçmiş, derken o-

● Cevat Fehmi Başkut

İBRET AYNASI

Milletvekili amcam

radan da çıkıp bir üçüncüsüne girmiş. Öyle ki bazan eski hâdiseleri anlatırken girip çıktığı partileri birbirine karıştırdığı çok olur.

— Dur bakayım, hayır, ben o zaman filân partide değildim, falan partiye yazılmışım. Yok yok ondan da çıkmışım da şu partiye kaydolmuşum... der ve bir türlü işin içinden çıkamaz. Ama ona göre zaten partiler mühim değil, seçimi kazanmak mühimdir.

Bu transferler dediğim gibi bilhassa seçim dveresinin son senesinde sıklaşır. Değişiklikler bundan ibaret de kalmaz. O sessiz, gürültüsüz evimiz, bir parti merkezi olup çıkar. Artık orada seçimlerden, kazanma ve kaybetme ihtimallerinden, liderlerden başka bir şey konuşulmaz. Amcam her hali ile çılın gibidir.

İşte şimdi yine o günlerdeyiz. Amcam tarıfsız bir telâş içinde seçime hazırlanıyor. Fakat ne yapacağı hakkında henüz bir karara da varmış değil. Bu kararsızlığını geçenlerde bir sabah kahvaltı ederken yanayakılı a-çıkladı:

— Acaba hangi parti kazanacak? Hangisine girmem lâzım? Hay Allah kahretsin, bir türlü işin içinden çıkamıyorum.

Bu cümleyi söyledi söylemedi sokak kapısı acı acı çalınmaya başladı. Fakat nedense gidip açan olmadı. Sonunda ben bakmaya mecbur kaldım. Gelen bakal Hasan Efendinin çırağı idi. Hasan Efendi deyip de geymeyin. Aynı zamanda mahallenin muhtarıdır. Seçim işlerinde bütün mahalleliye akıl hocalığı eder. Çırak niçin geldiğini kısaca anlattı:

— Beyfendi birkaç teneke eyi peynir istiyormuş. Hasan Efendi selâm söyledi. Yeni bir parti geldi, Beyfendi bu fırsatı kaçırmamasın, teşriflerini bekliyorum, dedi.

İşte bu sırada meraklandığı anlaşılan Amcamın merdiven başına geldiğini gördüm ve ilk sözlerinden onun konuşmaya ancak yarısında yetişebildiğini anladım.

— Yeni bir parti, ha? Bana bak, acaba nasıl şeymiş, oğlum?

— Ustam, şimdi böylesini bulmak pek güç dedi, Beyefendi.

— Allah Allah, demek öyle ha? Memleket için ne nimet!

Ben Amcamın düştüğü yanlışlığı farkederek araya girdim:

— Fakat Amca bu parti başka parti..

— Elbet öyle olacak doktor, Hasan Efendi de yeni bir partiden bahsetmiş.

— Hayır, anlatamadım... Yani politika ile, program ile falan ilgisi yok.

— Program mı dedin, sinemalarla, tiyatrolarda sürülen o para tuzağını bilirim.

— Amca bu parti mide ile alakalı.

— İlahi doktor, günümüzde hangisi değil ki..

Hülâsa söz dinletemedim, gitti. Bir saat sonra bakkaldan iki teneke peynirle geri döndüğü zaman süt dökmüş kediye benziyordu. Hülâsa Amcam işte bu halde idi.

Gün geçtikçe hazırlıkları hararetleniyordu. Nihayet yaptığı seçim planını açıkladı:

— Şimdiki partimden ayrılacağım, dedi. İktidar partisine geçmek istiyorum. Seçimleri o kazanacak. Fakat bu işi doğrudan doğruya yaparsam akisleri pek mühim olmaz. Ama ona girece-

ğime evvelâ ana muhalefet partisine girsem ve bir hafta sonra oradan da çıkıp iktidar partisine geçsem işte o zaman gürültü kopar. Propaganda için iyi malzeme olur onlara... Bu yüzden de beni başka türlü karşılarlar. Doktor, beni iyi dinle. Şimdi ben seçim daireme gidiyorum. Uçak bir saat sonra kalkacak. Kaybedecek saniyem yok. Üç tane mektup yazdım. Birinci mektup bugünkü partimden istifa mektubum... İkinci mektup ana muhalefet partisine girmek için müracaatımı haber veriyor. Üçüncüsünde de ilk iki partiyi kötilleyip iktidar partisine girmek istediğimi bildiriyorum. İktidar partisi falan dediğim yok tabii, partinize deyip geçiyorum. İşte gözünün önünde zarflara koydum mektupları.. Bunlardan ilk ikisini bugün postaya vereceksin. Üçüncüsünü, yani iktidar partisine ait olanı da bir hafta sonra postalayacaksın.

Hareket şeklini beğenmemekle beraber fazla konuşmadım. Kalkıp gitti. Talimatını olduğu gibi yerine getirdim.

Üçüncü mektubu postaya verişimin ertesi günü her üç partiden de telefon ettiler. Tuhaf bir tesadüf neticesi birbiri arkasına yapılan bu telefonlar doğrusu ilk önce beni pek şaşırttı. Haklı olup olmadığımı anlamam için aynen size de naklediyim:

Birinci telefon: «Bizim partide üye değil ki istifaya kalksın. Hay kaçık hay..»

İkinci telefon: «Partiye kaydını istiyor ama zaten bizim âzamız. Bunadı mı bu herif?»

Üçüncü telefon: «Hem kaydımı istiyor, hem de partimize (eşkiya sürüsü) diyerek ağır dolusu küfrediyor. Mahkemeye verdik.. Anasını ağlatacağız namussuzun.. Mutlaka delirmiş...»

Zavalı Amcam uçağın telâşından demek mektupları değişik zarflara koymuştu. Düşüğü yanlışlık şüphesiz kötü idi, kötü idi ama nihayet telâfisi, imkânı vardı. Asıl fenalık O'nun partilerce deli diye mimlenmesinde idi. Çünkü efendim her partinin kadrosunda kâfi derecede deli bulunduğuna göre hiçbirisi bir yenisini istemez tabii.. Ne yapacak zavalı? Kimbilir, belki de bir ihtilâl yapmaya teşebbüs eder.

Yazar — Hasta'nın öz Türkçesi?.. Hah, buldum: Sayrı!..

Okur — Sayrı?.. Türkçesi?.. Türkçesi?.. Hah, buldum: Hasta!

Üç Odalı İşletmeciler Adnan Veli

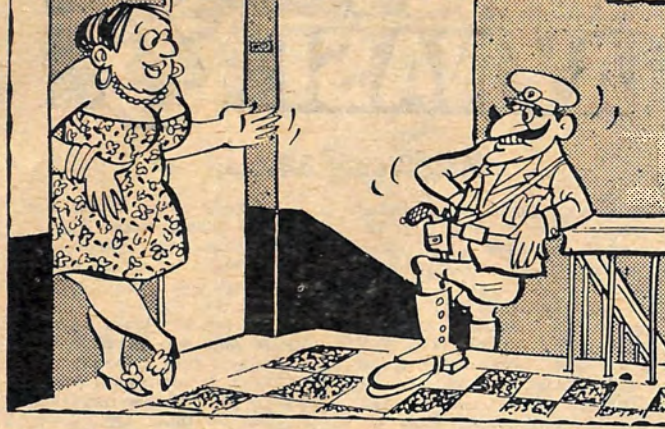
BEKÇİ Ziya, apartmanın taş merdivenlerini ağır ağır çıktı. Üçüncü kata geline, yanlışlık yapmamak için kapının üstündeki numaraya baktı. Sonra zile bastı. Biraz bekledi. Ses seda çıkmayınca bir daha çaldı. Gene bekledi. Epi sonra, içeriden bir terlik şırıltısı duyuldu. Ardından, çatlak bir kadın sesi:

— Kimdir o?... diye sordu.
— Ben'im, ben.. Aç..
— Kimsin sen?..
— Madam, ben Bekçi Ziya'yım.. Aç..
Kapının üstündeki ufak pen cere aralanıp tekrar kapandıktan sonra, sürgü açıldı. Çiçekli, pâzen sabahlığının kuşağını sıkılayan Madam Sona, gülmüşyarak Bekçiye karşıladi:

— Ooooo, hoş gelmişindir Ziya.. Buyur içeri.. Lodos çarpıncas gelmişindir herhalde buraya..
— Sana eyi haberlarım var, madamcığım..
— Hayırdır işallah?.. Söyle bakalım..
— Hani, senin bu gapının zili var ya?
— He, vardır..
— Bu zilin, içerde bir de çınırırığı var ya?
— He, o da vardır..
— Sen o çınırırığın içine bez dıkmıştın, öyle değil mi?..
— Ben bunu herkese söylemişimdir de, ahbablık hatırı için sana söylemişimdir. Çünkü, ne zaman ki zili çalıyorlar, bütün apartmanın içerisi çingir çingir öter idi. İşte onun sebebi ilen o bezi tıkamışım.

— Hah, işte ben de onu habar vermeye geldim. Hökûmattan emir var. Hökûmat, artık zillerde beze hiçbir hâcetlik galmadı deyor. Sen benim müjdemî hazır ittin mi?..
— Canım, müjde işi kolay iştir Ziyacığım.. Sen şöyle bakalım, nedir senin müjde?..
— Dedim ya, Hökûmattan bizim Gumsere emir gelmiş. İstanbul'da ne gader madama varsa, çingiraklarının içindeki bezleri çıkarabilirler deyî emir gelmiş.. Gumser de beni sana saldı. Bezi çıkar!

— Sen çok yaşıyasın Ziyacığım.. Bizim mahallede her zaman için vicdanlı bir bekçi bulunduğunu daima iftihar olmuşumdur!
— Madamcığım, bu ne gumsere'nin işi, ne de bekçinin işi. Doğrudan doğruya resmî Bakanlar Gurumunun işi.. Bakanlar Gurumu, Angaradan emir salmış. Pansiyon olarak çalışan iki veya üç odalı işletmeciler için pulise beyannâme vermek lazım gelemez. Bu pansiyoncular selbestir. Pulisle hiçbir aksatısı icap olmaz, deyî emir var. Sen kaç odalı işletmecisin?..
— Bilmem ki ne diyeyim sana?.. Şimdiki şurada kardeş gibi konuşuyoruz, öyle değil?..
— Helbet gardaşız..
— Şimdi benim arka tarafta

üç tane oda vardır. Bir de yan tarafta vardır, dört oldu. Bir de hizmetçi odası vardır. Onu da işletince, beş odalı işletmeci olurum..
— Beş odalıları Angara ne deyior, onu bilmem.. Sen «Yalnız üç odasını işletiyorum» dirsın!
— Hay o tatlı ağzını yesinler senin.. Ne de kıyak haber getirmişindir.. Gel, şu mutbağın kapısındaki iskemleye otur da, ben sana mutbaktaki bir kayfe pişireyim.. Desene ki artık rahatlık len yaşıyacağız?..
— Helbette..
— Vallahi sana bir şey söyleyeyim, ne zaman ki bizim kapı çalınor idi, benim yüreğim de küt küt yapar idi. Günde elli sefer, «basıldık» deyî heyecandan ölüordum..
— Canım, nasıl basarlar seni?.. Biz burada eşek başı mıyız?.. Bu mahallenin namusu, ilk sıftah benden sorulur. Ben ne dersem, ona göre muamele olur.. İnsan gısmı, namkörüklük itmeme!.. Senin o gader eyiliğini görmüşüm ben..
— Estağfurullah Ziyacığım..
— Öyle dime.. Sen bana o sifil esbabı diktirmeyeydin, ben bi daha nirde görürdüm sifilliliği?..
— Onlar emniyetsiz şeylerdir canım. Ne kıymeti olabilir bir elbisenin?.. Asıl, benim yüreğim şu sebebe rahat olur ki, artık kapımıza ikide bir polis gelmiyecektir, öyle değil?..
— Gelmez artık.. Gelse bilem, ay başından ay başına bi gayfe içmiye gelir..
— O kadarına helbettekim razıyım.. Kuzum Ziyacığım, sana bir şey sorayım. Bu yüksek emir, nereden çıkmıştır acaba?..
— Bunun esas yeri Angara.. Angara'da bi bakan varmış. Türüzüm Bakanı deyiorlar adına.. Ali İhsan Sövüş.. Çok çalışkan, çok akıllı adam deyior bizim gumsere.. Bu içine girdiğimiz sene, türüzüm helvası yapılacakmış..
— Nasıl helvadır bu?..
— Yaniya türüzüm ilerliyecek..
— Belkim de turizm hamlesidir bu?..
— Hah tamam.. Ben yağışlığınan türüzüm helvası didim. Bizim gumsere gelen kâhatta aynı senin didiğin gibi yazılı.. Tekmil ecnebiye, bu yıl bizim melme-

kete yağmur gibi yağacak.. Bu yağmurda herkeşe bi vazfe düşüyor. Ben de sana gelip habar viriyom. Portumanın duvarlarına bi badana geç. Perdeleri de bi yıkat, ütilet. Gumserimin çok selâmı var. «Döşekleri bi kez hallaştan geçirsın» dedi. «Pamukları insanın böğrüne daş gibi batıyor» dedi. «Turist öyle döşekte keyiflenemez» dedi.
— Başüstüne.. Hepsini yaparım.. Al bakalım kayfeni Ziyacığım..
— Eksik olma madam.. Allah göynüne göre virsin..
— Bir şey değil canımın içi.. Kayfeni iç de, sana biraz da yemek koyayım. Güzel, salçalı köfte pişirmişimdir..
— Yooo, hiç lüzumu yok madamcığım.. Çok işim var böğün..
— Canım nereye gideceksin?.. On takke sonra gidersin..
— Olmaaz.. Daha bu zokakta sekiz dene işletmeci var, onlara da habar salacağım.. Arka zokakta on iki portuman var.. Hepsisi de üç odalı işletmecilik yapıyorlar.. Kösedeki Madam Serupi'ye varacağım.. Bizim bekçi maaşlarına zam var mı deyî ona sormuştum. Böğün cüvabım vircek..
— Serupi onun cevabını nereden bilecek?..
— Serupi bilmezse, kim bilir onu?.. Angara'nın yarısı, zabah gayfesini Serupi'de içer. Onun işletmeciliği daha da ilerli!
— Gözüm kör olsun ki inanmıyasın. O pis Serupi'yi sen bana öğreteceksin?.. O eskiden, Yumuşak Şükran'ın evinde çalışır idi de, Şükran onu hizmetçilikten koğuncas, borç para ilen bu evi açmıştır. Onun evindeki kızlara, ben bu evde taşılığı bilem sildirmem.. Benim evimdeki kızlar, yüzük cevahiri gibidir. Ne için Ankara'nın yarısı orada sabah kayfesini içoormuş?..
— Vallaha, ben orasını pek bilemeyorum da, Serupi bana «Bekçi maaşı işini öğrenirim» dimiştî..
— Bırak o pis köpeği.. Bekçi maaşını asıl ben sana öğreneyim ki, nereden öğrendim deyî şaşıp da kalasın. Haydi, köfteyi ko-yuorum havagazına..
— İstemez vallaha madamcığım.. Çok işim var..
— Terzi Yaşar'a varcem. «Gum-

ser bu ay elbisenin taksitini vi-remiyecek. Bir dahaki aya gader dişini sık» deyî tenbihat yapcem.

— Ordan çıkıp Nahiye Müdürtü-nün zobası içeriden tüterimş. Zobacıya habar salcem.. Ordan varıp, Bakkal Haralambos'un tükkânına giren hırızın barmak izini camın üzerinde araycem.. Ordan varıp, püsküvüt pavliga-sında çalışan garılar görev yapacaklarımı, onlara nasiyet vir-cem.. Ordan varıp, benzinciden, pulis Niyazi ağabeyinin çakma-ğına benzin akıttıracem. Ordan varıp, emlak gomisyonusu Ar-tin ev kiralari bahalanacak deyî habar çıkariyormuş, ammenin telâşına inne batırmasın deyî herifi azarlaycem.. Ordan varıp, sinamanın gapısında kaç dene garaborsacı vazfe görüyor deyî, barmagımınan saycem.. Ordan varıp camının gapısına bi defter cenâze makbuzu bırakcem. Or-dan varıp Dışişleri Bakanının sarışın İspanyol gadınına yazı yazan gaztacının evine hergün kaç gomilis geliyor deyî tesbit yapcem. Ordan varıp, karagolda dabancamı guşanıp devriyeye çıkcem.. Sen bekçide iş mi arı-yon?..
— He, çok haklısın Ziyacığım.. Allah sana kolaylık versin..
— Eksik olma madam.. Hadi gayfe içtim, gideyim. Yalnız ki gumserimin emrini unutma.. Döşekleri hallaştan geçir..
— Yok canım, sen yürek ra-hatlığı ilen git. Turizmin ekstra-sını sen şimdikten sonra Ma-dam Sona'nın evinde göresin de, her daim için iftihar olasın..
— Hadi öyleysen, ısmarladık.. Şöyle sokul da azıcık, budunu bi sıkıvireyim..
— Haydi, sık ama, acıtmıya-sın..
— Ooooooh, maşşallah.. Bi de gönsünden!
— Haydi oradan da sık..
— Ooooooh amanın.. Sende de çümento torbası gibi gönüs var vallaha!
— Hah hah hah haaaay!.. Hişşşşşt, yavaş ol.. Can yakmaz-san olmaz?..
— Beri bak.. Ben üç aydır bu eve gelür giderim. Sen de üç aydır, her akşam söz viriyon. Bi ikram yapmadın bana be!
— He, söylemişimdir sana ki, ne zaman hamama gidersin, te-miz de çamaşır giyersin, o za-man doğru buraya gel..
— Bak, Mısaf çarpısın, bu ay-başı ayılığımı alıncek, ilk sıftah sıcağa gitcem, sonra doğru bur-ya..
— Beklerim!
— Yaşsa.. Bin yaşa sen, sul-tan garı.. Hadi, ısmarladık..
— Güle güle şekerim..
Sona, usulca kapıyı kaparken, Bekçi Ziya da, ağzının kenarın-da biriken salıyayı, elinin tersi-yile silerek, merdivenleri inmiye başladı..

Adnan VELİ

7gün

PAZARTESİ :

Türkiyede bir petrol savaşı var. Bir yanda yerli petrolcüler, bir yanda yabancı petrolün temsilcileri... Kıyasıyla bir tartışmanın yankılarını her gün gazetelerde okuyoruz. Radyolarda açık oturumlar yapıyor, üniversitede konuşmalar düzenleniyor. Bu kumul kumul ortamda elbette yarınki aydınlık Türkiye'nin bugünden parlayan fikirleri beliriyor. Petrol bir ülkenin canıdır, kanıdır, ışığıdır. Hani gözünün nuru deyimi vardır ya, onun gibidir petrol... Otomobilin tekerleğini döndürür, köy evinin odasında lambadır, yeni yeni piyasaya sürülen sun'i kumaşların aslını esasını arasanız orada bile petrolü bulursunuz.

Bir vakitler İrana gitmiştik. Bildiğiniz gibi Perslerin ülkesi petrol bakımından zengin mi zengindir; ama bu zenginlik içinde kalmaz, dışarı kaçır, İsviçre Bankalarına yatar. Ve bir parça dinledikten sonra Batının eğlence merkezlerinde sefahata çıkar. Bu işleri iyi bilen bir İranlı gazeteci:

— Petrol hem nimettir, hem belâdır... demişti.

— Niçin?

— Gözleri ve hırsları çeker. Dünyanın büyük devletleri petrolü bulunan az gelişmiş ülkelerin başına belâ olurlar. Eğer fakir ülke uyanık olmaz ise kendini bir türlü kurtaramaz. Bizimki gibi... demişti.

Hakkı vardı İranlının. Ama Türkiye İran olmadı için biz için gereğini yerine getiririz. Bütün mesele yerin altındaki petrolü bol miktarda yerin üstüne çıkarmak... Bu topraklarda petrol kuyuları yükseldikçe biz de yükseleceğiz.

SALI :

Ankara İstanbul treni yoldan çıkmış. Ama kimsenin burnu kanamamış. Gazeteler:

— Kaza ucuz atıldı... diye yazıyorlar.

Geçen gün de Ali Sami Yen stadında çıkan kargaşalıkta çok şükür kimsenin ölmedi de, gazeteler gene:

— Kaza ucuz atıldı... diye yazdılar.

Hamdolsun zaten bize ucuza gelen bir tek şey var: Kaza! En ucuza mal edilen şey, o! Allah Baba garip milletini düşünüyor, acıyor. Acıdıkça biz de şımarmıyoruz. Bütün güvenlik tedbirlerini bir yana bırakıyoruz. Otomobiller gereğinden fazla yüklüyoruz, otobüslere, vapurlara, trenlere alabileceğinden fazla bindiriyoruz. Kamyon beş ton mu çeker, on ton bindirmekte hiç sakınca görmüyoruz. Söforlerimiz araba sürerken trafik koşullarını hiçe sayıyorlar:

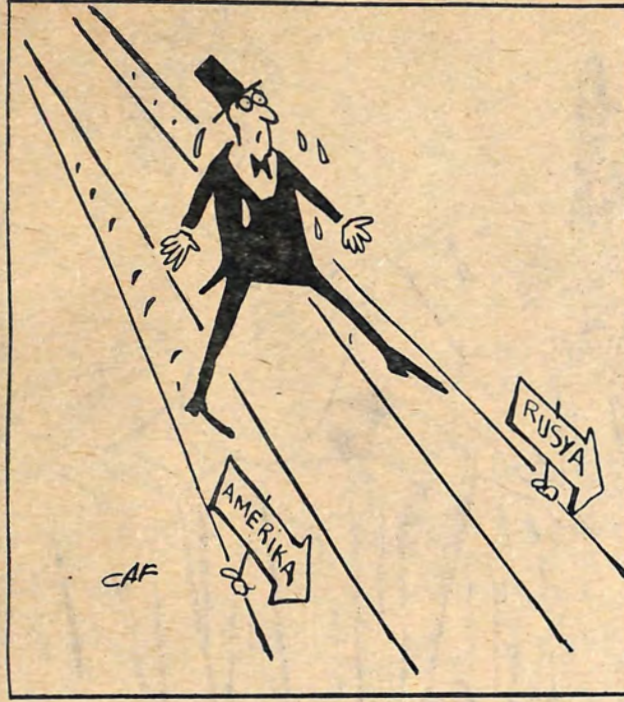
— Allah büyüktür... deyip basıyorlar gaza.

Hani eskilerin «seci» dedikleri nesirde kafiye başvurursak: onlar bastıkça gaza, oluyor kaza, ve yollar sanki meydana gaza...

Bektaşî Babası, dalgalardan hiç korkmayıp:

— Allah büyüktür... diyen sandalcıya:

— İmanım, Allah büyük, ama

Politikacı — Allah insana iki ayak vermiş: Sol, sağ!..

sandal küçük... diye cevap vermiş. Tanrının başka işi yok da hiç durmadan hepimizi kazalardan kurtarmakla mı uğraşacak.

ÇARSAMBA :

Trafik Müdürü kendi eliyle tek gözlü bir şoför yakalamış. Nasıl ehliyet almış bu tek gözlü vatandaş? Orası hiç bilinmiyor. Ama bu olay bizim trafik işlerimizin «nazar değmiyecek» hale geldiğini gösteriyor.

PERSEMBE :

TRT nedir, ne anlama gelir herhalde artık biliyorsunuz. Bilmiyorsanız Hoca gibi davranıp, bilenlerden öğrenin diyecek değilim. Zaten gazeteci olarak bu gibi işaretlerle benim de başım belâda... İçerde ve dışarıda ne kadar da çok kurum var ki böylesine isimlerinin baş harfleriyle anılıyorlar: ONU, NATO, CENTO, GATT, UNESCO bildiklerinizden... Bilmedikleriniz ve bilmediklerimiz o kadar çok ki...

Sözde kolaylık olsun diye çıkarılmış bunlar. Ama şurada burada rastladıkça işleri uzatmadan başka bir şeye yaramıyorlar. Çünkü bilenlere sormaktan, veya bileni aramaktan bir hal oluyoruz. Meselâ GATT... Akşam ajans haberleri gelmiş. Yazışları sıkışık durumda. Haberlerin içinde GATT geçmekte. Sekreter soruyor:

— Yahu çocuklar GATT ne idi? Ses yok.

— Yahu Ahmet GATT ne idi? Bilmem Mehmet'e sor.

— Mehmet GATT ne demektir? Bilmiyorum vallahi...

— Ben de bilmiyorum. Peki ne yapalım?

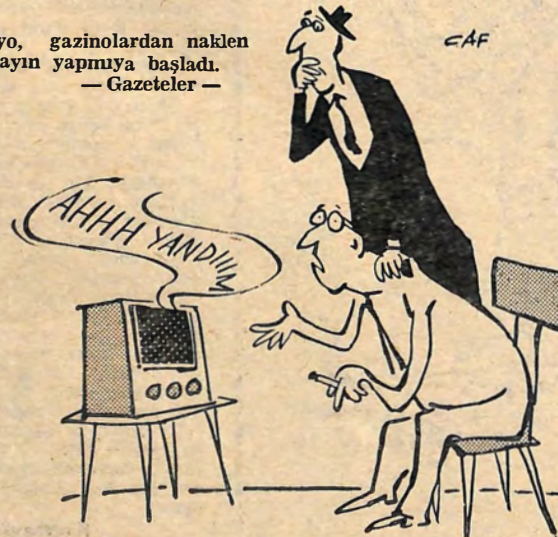
— Ne yapacaksın birader ajanstan geldiği gibi koy haberli...

Ve ertesi gün haber olduğu gibi çıkar gazetede... Bu sefer okuyuculardan merak edenler sormaya başlarlar:

— Yahu GATT neyi ifade ediyor?

Radyo, gazinolardan naklen yayın yapmaya başladı.

— Gazeteler —

— Eyvah, gene birini kazıkladılar!

Korkarım şimdi siz de merak ettiniz de benim açıklamamı istiyorsunuz:

— Sahi GATT nedir? diye... Ne bileyim ben canım. Bilene sorun. Hem bilsem oturup bu yazıyı yazar mı idim?

CUMA :

Bakın TRT den söz açmak için Perşembeye başlamıştık. Koskoca gün gevezelikte geçti. Efendim bu TRT (Onu biliyoruz hepimiz Türkiye Radyo Televizyon) Genel Müdürü açıklamış ki Türkiye radyolarını yurdun yansı bile dinliye miyormuş.

Eeee, vallahi memnun olduk bu işe... Böylesine yayınları yurdun yansının dinliye memesi çok güzel bir haberdur. Ama TRT Genel Müdürü Sayın Adnan Ötrak Türkiye'nin öbür yansının TRT yayınlarını dinlediğini sanıyorsa aldanıyor. Biliyorsunuz ki radyolarda çok şükür düğme denen bir şey vardır. Ve insanlar için, dinlemek istemedikleri bir yayın olursa düğmeleri kullanmak imkânı da vardır.

Ancaaaak...

Radyoyu dinlemek istemiyenlere bu düğme de yetmez. Kapıları pencereleri kapayıp, kulaklara pamuk tıkamadan bu mura-dınıza nail olamazsınız. Çünkü ya mahalle kahvesinin, ya da komşunun radyosu ardına kadar açıktır. Ve TRT nin emrindedir.

Bizde Gürlütlüyle Mücadele Cemiyeti'nin ilk düşmanı radyodur. Ama bu savaşta baştan yenik düşmüşler gürlütlüyle mücadele etmek isteyenler...

CUMARTESİ :

Ramazandayız. Oruç tutar mısınız, bilmem. Kadayıf yer mısınız, onu da bilmem. İftar sofraları kurar mısınız, onu hiç bilmem. Sahura kalkar mısınız, zaten meçhul. Namaz kılmanıza da kimse elbette karışamaz, çünkü ibadet de gizli kabahat da.

Ancak dikkat edeceğimiz konu Ramazan ayını, son yıllarda olduğu gibi taassup ayı olmaktan kurtarıp eskiden olduğu gibi sevimli Ramazan haline getirmek. Ramazan eskiden şenlikler, eğlenceler ayı idi. Müslümanlık yasaklar dini değildi. Ne oldu bize ki Ramazanı bu hale soktuk. Bilmiyor muyuz ki gerçek müminler ne başkasının ibadetine karşır, ne de kabahatine... Bir dostumuz anlattı. Anadoluda bir kasabanın meydanında ağzında sigara dolaşırken birisi yanına yaklaşıp:

— Mübarek Ramazanda oruç yemeğe utanmıyor musun? diye sormuş.

Baba Erenler sağ olsa sorardı: — Haydi ben oruç yemeğe utanmıyorum, ama sen bu halı yeyip bana sual sormaya utanmıyor musun?

PAZAR :

Üniversitede reform yapalım mı, yapmayalım mı?

Gençler ayaklandılar, yapalım, diyorlar.

Hocaların bazıları yapalım diyor, bazıları ise yapmayalım diyor.

Hani İsmet Paşanın adı çıkmıştı ya:

— Reformcu değil, kloroformcu... diye.

Üniversite ve özellikle Tıp Fakültesi çevreleri bunu da modası geçmiş bir metod sayıyorlarmış. Diyorlarmış ki bazı hocalar:

— O eskiden idi, şimdi biz hastayı uyutmak istedik mi kloroform ne demek, damardan bir iğne yaptık mı top atsan artık kâr etmez.

— Ne o?.. Yüz lira mı bırak yorsun?
— Eeee, geceler kısaltmaya başladı artık!

— Şu 1964 den öyle b kıtm ki... Onu h
pinlerimi, mantolarımı, elbiselerim

— Şimdi anlad m... Siz kalecisiniz!..

Çok tarihi bir kokteyl !

Kuzum, Atatürk Samsuna çıktı-
ğında kaç yaşındaydı?... Süleyman
Demirel'in yaşında!

Kuzum Napoléon teğmenlikten
imparatorluğa atlayıp, bütün Avru-
payı titretip, kardeşlerine çil para
dağıttırcasına kiralıklar dağıttığın-
da, yasasını yayınladığında, dün-
yayla boğuştuğunda, kaç yaşınday-
dı?... Süleyman Demirel'in yaşın-
da!.. Zavallı Napoléon'un zaten ka-
sırga ömrünün, mänen sonu, 42 ya-
şında gelmişti. Yapmış, etmiş, eyle-
miş, 42 yaşında her şeyini kaybet-
mişti. Kaybettiğinin acısını çekmeğe
bile bol zamanı kalmıştı. 50 sinde
hayata gözlerini bürbütün yum-
muştu!

Fâtiht Sultan Mehmed İstanbul'u
fethettiğinde kaç yaşındaydı?... Sü-
leyman Demirel'in hemen hemen
oğlu yaşında!

Bunca tariheye neden dahiyorum
biliyor musunuz?... Sinirimden!

«Daha çok genç... pek genç... ta-
bii ki bu kadar genç olunca... Genç
olmasına rağmen...» Şimdi bir de
bu çıktı: A.P. liderinin gençliği...
Kendisinin bir şey dediği yok, et-
rafı.. Ah bu etraf! Tevekkeli eskiler
buna bir de kafiye uydurup «etraf-u
eknaf» dememiş!

Süleyman Demirel, A.P.'ye daha
genel başkan seçilmiş olmaktan
başka, daha henüz hiçbir adım at-
mamış lideri, 38 yaşındadır. 38 ya-
şında da, çaplı adam isterse impa-
ratorluk kurar, isterse imparator-
luk devirir... Onun için bırakalım
adamcağızı eline biberon sıkıştırı-
rak «agucuklar» yapmayı!

İhtiyarlık ne zamandanberi bun-
ca moda?... Ha?... Ne zamandan-
beri?... Nerdeyse gençlerin «moruk»
unu ben bile kullanacağım öfkem-
den!

Kokteyl!

Washington lokantasının uğultu-
lu kokteyl salonunda, A.P. nin ba-
sınla temas kokteylinde, bunlar do-
laşıyordu kafamda. Tepsiler orta-

Ankara

larda, ev sahipleri de davetliden
davetliye dolaşırken... Bu kokteyl,
bir el sıkma gibi. Tanışmak için
iyi, temas için... Temas aramayın.
Ha bu halkanın ortasında, ha o hal-
kanın ortasında, insan insana ne
der ki?... Hiç!.. «Nasılınız» falan
gibi şeyler der ancak!

Tabii damdan düşer gibi sorular
soran «mondanite»den uzak meslek-
daşlar oluyor, ve damdan düşme-
meğe gayretlenen cevaplar alıyor,
ama sığ oluyor bunlar sığ temaslar!

Demirel!

İki lacivertli, yakalari yeni moda-
ya göre fazla geniş klâpalı adam,
garsonun sunduğu tabaktan, çöpe
saplanmış şiş parçaları alıyorlardı
aynı zamanda, birbirlerine gereken
içtenlikle gülümsiyerek. Uzaktan
bakan için aralarında fark yoktu,
yalnız birinin pabucu siyahtı, öte-
kinin taze tarçın...

İkisi de lacivert, ve çok hafiften
desenli kravatıydı, ikisi de orta
boyu ve azıcık enindeydi: Biri Sa-
dettin Bilgiçti, biri Süleyman De-
mirel.

Yüzüne, o bakmazken, uzun uzun
baktım. Biliyor musunuz, söz alda-
tır, yüz pek aldatmaz. Rahattı...
Belli ki maddi tasası yoktu. O mad-
di tasası olanların yüzünde bir ada-
le gerginliği olur, bir adale gergin-
liği olur ki, onu bilen bilir. Mem-
nun oluyorum liderlerimizin hemen
hemen hepsi varlıklı! Yani sıkışın-
ca, sıkıştırılınca bütün ünvan ve sı-
fatlarına, ilerdeki ünvan ve sıfat-
larına, gerideki ünvan ve sıfatlarına
«adios» diyecek kadar fütursuzca,
varlıklı...

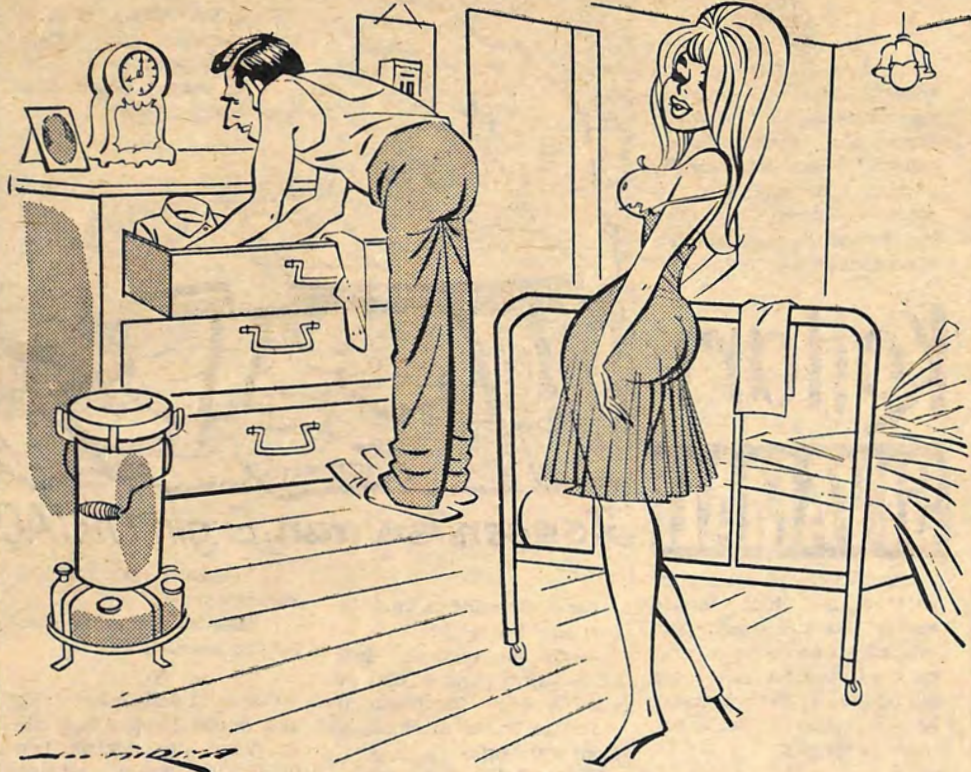
Demirel öyle!

Bilgiç öyle!

Bölükbaşı öyle!

Alican öyle!

Şükür «evladı ayal» meselesi ken-
diliğinden ortadan kalkıyor, ondan
memnunum!.. Siz?

latacak hiçbir şey istemiyorum: iskar-
ter şeyimi hizmetçilere dağıttım!..

— Müjde kocacığım!.. Dokuz ay sonra maaşın 630 kuruş artacak!..

Mektubu

Demirel'in bakışı, kaçak değil, yüzünüze yüzünüzü bakıyor. Yüzünde politika hastalarının emareleri yok. Bir nevi formasyonu var, oldukça kitabı... İngilizce sözler kullanmasını seviyor. Poz değil bu. Tahsil çağı yad ellerde geçmişlikten! Üstelik uzun uzun bu İngilizce kelimeleri, nazikcene karşındakine tercüme ediyor!.. Henüz soru mitralyözüne alışık değil. Hazır cevap da değil. Dengeli, bir devlet adamına yaraşır temkinlilikle cevap yetiştirme kaygusunda. Fena bir kaygı değil bu, eğer karşındaki gayreti hissetmezse...

Altı ay iktidar, bu tutuklukları kaldırırsan yeter mi altı ay? Yeter! Tecrübemiz var! Yahu biz çok tecrübeliyiz, bizi çok tecrübeli ettiler, ah ah tecrübeli başımız!

Demirel, alıngan.. Henüz gizliyor. Bir gün gelir gizlemeyi, gizliyiemez. Şimdilik çok kullandığı deyimler de şunlar:

«Cevabını üç ay sonra daha akıllıca veririm»

«Tetiklik edeceğiz»

«Daha bilmiyoruz»

«Bu hususta henüz kesin bir fikrimiz yok»

Yok, benim notum, iyi Süleyman Demirel hakkında. Okunmuşluğu da var, yazmışlığı da var. Muamele birliği de var. Dünyayı dâhiler idare etmiyor ki...

Kendisine başarılar dilerim, yalnız biraz daha az alıngan olsa...

Bilgiç!

İnsan ne kötü mahlûktur. Herkes, Saadettin Bilgiç'in yüzünde ne arıyordu bilir misiniz?.. Yenilginin burxuntusunu!.. Yoktu o burkuntu. Varsa, çok derinlere gizlenmişti, görünmeyecek kadar!

Saadettin Bilgiç'i görür görmez sende şu his uyanı: «Bu yaman bir teşkilâtçı olmalı...» Alın kemikleri, gömülmüş tabanca namlusu gibi

kapkara gözleri, hali tavrı, kahkahasının cinsi, hep bunu gösteriyordu. Kahkahasının cinsinden anlaşılır mı demeyin... Söyledim ya bizi çok, çok, çok tecrübeli etti elâlem... Çooook! (Tabii bu çooook'u çekerken, nasıl içimi çektiğimi gözünüzün önüne getiriyorsunuzdur!)

Bilgiç'in yüzünde, öyle Demirel'in yüzünde olduğu gibi «Amerikalarda okunmuşluk» yoktu. Burada «okunmuşluk» vardı!.. Hem de nasıl!

İki «çekışmen»in birbirlerine karşı tutumları sportmence... Demirel daha içten, kazananın içtenliğiyle!

Hoşunuza giden, hoşunuza gitmiyen, bir şey söyleyeceğim: A.P. kendini toparlıyor, valla billâ toparlıyor. Kokteylde mi anladın diye «istihfaf» etmeyin. Kokteylde de anladım, kokteyl dışında da anladım!

Bir kere önemli bir uğraşa vardı A.P. İlk gerçek lider seçimini onlar yaptılar. Yapmadılar mı?..

Ortaya dört aday döküldü. Varını yoğunu: «Ben buyum, buyum, buyum» diye. Bir tanesine «sen» dediler, ve öbürleri silindi. Ne bayılmalar, ne ayılmalar oldu. Ne eski trajedilere lâyık «Ya o, ya ben» ler. Ne sonradan birbirlerini kıtır da kıtır yemeler! Yiyorlarsa, bu «aile sofrasında» oluyor, kırtırsı vatandaşça duyulmuyor!

Kokteyl «temkinliydî». Her şey boldu, fakat gösteriş yoluna kaçılmamıştı. Liderler domates suyunu tercih ediyorlardı, herhalde «beraklıklarını» sakınmak için...

Ünlü A.P.'liler, liderleriyle gururlanarak dolaşıyorlardı. Yok, hayret! öyle arkadaşan çekistirme âdeti de ortarlardan kaybolmuştu. Ne oluyoruz yahu?... İslâh mı oluyoruz! İnsan yadırgıyor bunca islâhı!..

Hanım olarak, bayan Gedik, ve birkaç gazeteci hanım vardı, o kadar... Bir selâmlık kalabalığıydı gene bu kokteyl!

Gene gene tekrarlıyorum, hoşunuza gider, gitmez, toparlanıyor A.P!..

Nimet ARZIK

— Hadi sıkılma, söyle: maaşına ne kadar zam istiyorsun?

I
V ASYA Kuşkin kalemi kuvvetli, genç bir yazardı. Yazdığı fıkraların, hikâyelerin hepsi de zevkle okunan cinstendi. Her geçen gün biraz daha verimli olmağa çalışan Vasya, ilk romanını yazmak için soğuk bekâr odasına günlerce kapanmak mecburiyetinde kalmıştı. Fakat romanını bitirince de, her

Kolları SIVAMALI

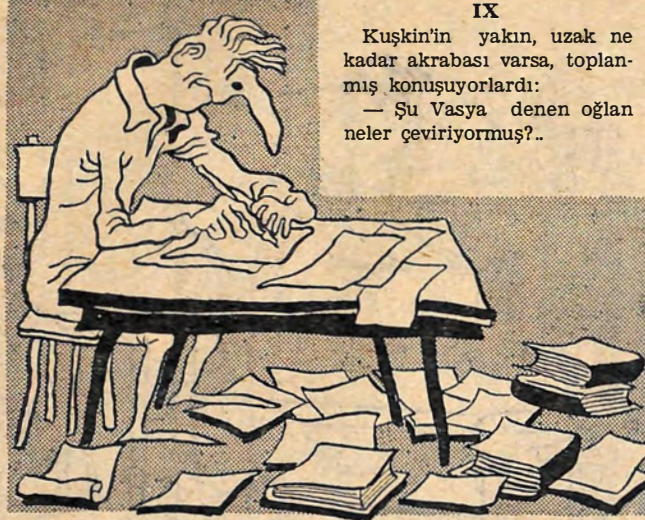
zamankinden daha fazla bir para geçmişti eline. Bu parayla Vasya bir palto aldı kendine... Gerçi palto biraz pahalıydı ama, iki işini birden görüyordu... Hem giymeğe, hem de yataarken üstünü örtmeğe yarıyordu.

II
Kuşkin'i yeni paltosuyla gören ev sahibesi,
— «Bak sen şu Vasya'ya!..» diye söylendi, «Herif altın madeni mi buldu nedir?.. Her gün yeni bir palto alıyor kendine!.. Dur, şu parazitini oda kirasını arttırıyım hemen!..»

III
«Utanmadan kirayı arttırdı kocakarı!.. Kolları sıvayıp daha fazla çalışmaktan başka çare yok!» diye düşünen genç Vasya, soğuk odasında paltosuna bürünerek iki roman birden yazdı.

IV
Vasya'nın iki roman birden yazması vergi tahsildarının gözünden kaçmamıştı...

— «Ooo, iki roman birden ha!..» diye söylenen işgüzar tahsildar, Kuşkin'in gelir vergisini bir çırpıda iki misline yükseltiverdi.

IX
Kuşkin'in yakın, uzak ne kadar akrabası varsa, toplanmış konuşuyorlardı:
— Şu Vasya denen oğlan neler çeviriyormuş?..

V
Vergi dairesinden kara haberi alan Vasya,
— «Bu ne rezalet,» dedi, «kazandığım paranın tam iki misli vergi!.. Randıman almak için kolları sıvama, az uyku uyumalı!..»

Vasya dediği gibi yaptı... Oturup üç roman yazdı.

VI
Vasya'nın odasında sabahlara kadar lâmbanın yandığını gören ev sahibesi, buna hemen bir formül bulmuştu: Her romana karşılık, bir misli ücret... Üç roman mı yazmıştı?.. Üç misli ücret!

VII
Vasya'nın bânçosunu tetkik eden vergi müfettişi:
— Kuşkin'in durumu parlak, dedi, genç yaşta göbek bağlamasın.. biraz rejime girsin hele!

VIII
Durumu öğrenen Vasya:
— Aman Allahım, dedi, hiç insaf yok bunlarda!..
Ve kolları sıvayıp, dört roman ile bir trajedi yazdı.

— Trajediler yazıp binlikler kazanıyormuş!..
— Hele bir götüşelim, akra bahçını hatırlatalım!

X
Vasya düşünüyordu: «Aybaşı gelmiş, borçlar birikmişti... Vergi, kira, elektrik.. hepsi de birbirinden astronomik!..»

Kollarını sıvadı... İş başa düşmüştü yine.

XI
Tahsildar gözlerini açmış, hayretle önündeki bânçooya bakıyordu. «Meğer neymiş bu Kuşkin?..» diye düşündü. Herif durmadan yazıyordu... Fıkralar, hikâyeler, romanlar, trajediler... Tonla para kazanması lâzımdı. Bu duruma göre, vergisini...

XII
Yooo!.. Vasya'nın kollarını sıvayacak hali kalmamıştı artık. Zaten ne geldiyse başına, kolları sıvamaktan gelmişti. Fıkralar, hikâyeler, romanlar, trajediler... Peki, bütün bu yazdıkları ne getirmişti ona?... Kira ve vergi borcu, bir de paltodan başka!

Çeviren: Ergin ORTAÇ

Şaşılacak şey

Tıp Fakültesi oldukça enteresan bir olay ile meşguldü. Memleketin uzak köylerinden birinde uzun ömürleri ile dikkati çeken bir aile vardı: Yüz kırk beş yaşında bir baba, yüz yirmi altı yaşında bir oğul, yüz beş yaşında bir torun... Gönderilen ilim heyeti yaşların doğru olup olmadığını tesbit etmeğe çalışırken, köyün, imamı için içine karıştı:
— Yaşlarını doğru söylüyorlar, hepsinin lohusa şerbetini içtiğim için bilirim...

Ne zevk...

Adam kollarını sıvamış, bir atı evinden içeri sokmağa çalışıyormuş; yoldan geçen birinin yardımı ile ite kaka birkaç saat sonra hayvanı banyoya sokmuşlar; yardım eden meraklanmış:
— Affedersiniz ama, bu hayvan niçin banyoya sokuldu?

Adam huzura kavuşmuş bir eda ile cevap verdi:
— Karım her gün her şeyi bildiğini iddia eder, ne söylesem «evet, biliyorum» der. Bu gece yanıma gelip «hayatım, banyoda bir at var» dediği zaman ben ilk defa «evet biliyorum» demenin zevkini tadacağım...

Belli olacak

Kocası çok, hem de çok hastaydı; doktor muayenesini bitirdikten sonra ağlayarak sordu:
— Ümitsiz, değil mi doktor, son günlerini yaşıyor...
— Canım bu kadar kötümser olmayın. Hiç de dedğiniz gibi değil, yakında ayağa kalkar.
— Peki teşhisiniz ne, nesi var?
— Şey... Buna cevap vermek oldukça müşkül... Yakında öğreniriz... Otopside son...

Öyle ise...

Hoca ders boyunca arkadaşı ile konuşan Yılmaz'a gözünü dikti:
— Yılmaz, öğretmen siz misiniz?
Yılmaz kekeleye başladı:
— Şey... Ben mi?... Hayır efendim...
— Öyleyse budalaca söylenmeyi bırakın...

Şaşıla baksınlar... İki arkadaş kadınlar hakkında konuşuyorlardı:
— Esmerler sarışınlarla nazaran daha sevimli ve daha uysal...
— Hadi canım, karın ikisini de oldu, ama bir değişiklik görmedim...

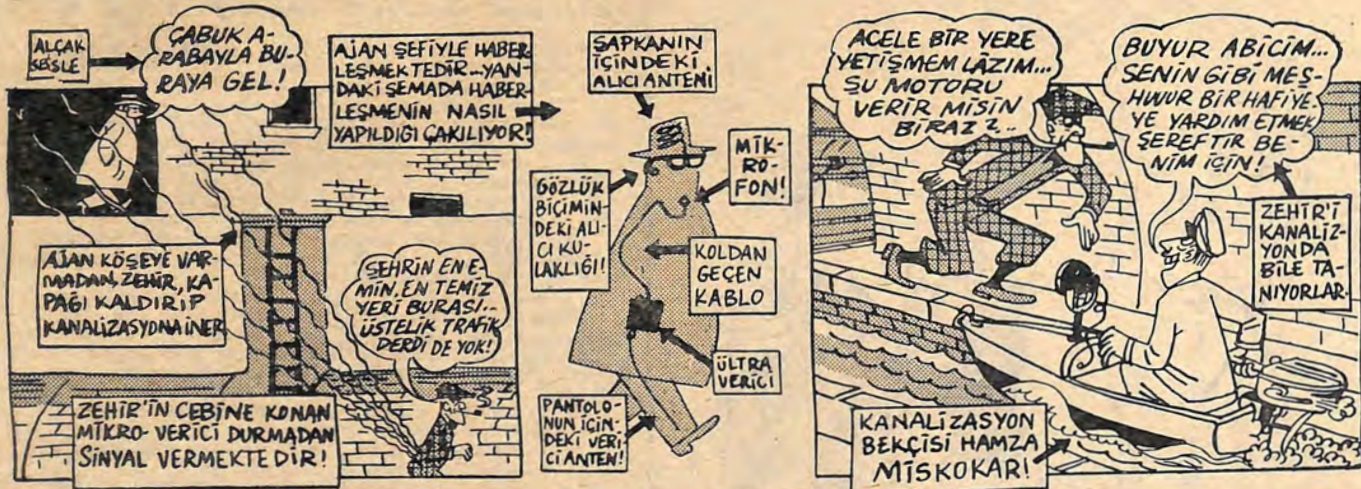
İpnözizma

Casuslara Karşı

BU SAYIDA

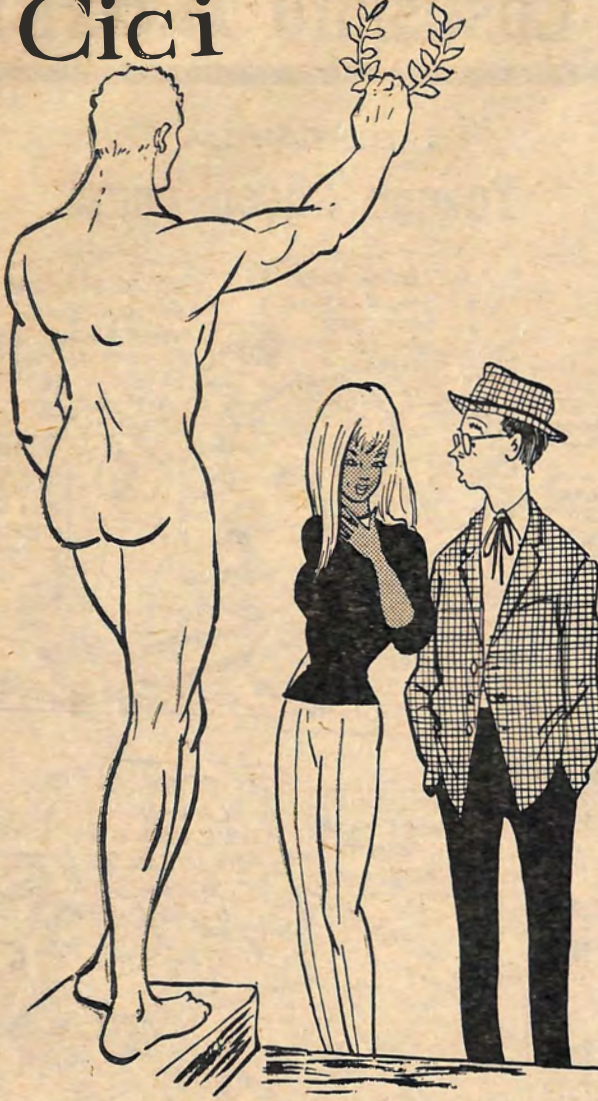
Tuzağa düşen adam

Gelecek sayıda: Vampir Yakargeçer'in bacak oyunu!..

Banyoda Knock-out!.. Ajanların ağına düşüs!.. Yabancı birinin yatağında uyanış!..

Cici

- Yüz hatları ne kadar canlı değil mi?
- Yalnız yüz hatları mı?..

Üzülme...

Doğum sancıları ile kıvranan karısının başucundaydı:

- Aman Allahım, bütün bu acılara sebep benim...
- Kadın bir ara gözünü açmaya fırsat bulunca hemen cevap verdi:
- Üzülme, bunda senin rolün yok...

Boşuna gayret...

Sabah vizitesinden evvel, doktor hastabakıcıya sordu:

- 8 numaradaki sol kolu alçılı hastamız ne yapıyor?
- Mümkün olduğu kadar bir şeyler yapıyor ama, istediği kadar sağ kolu ile işini becersin, benim tipim değil...

Akbaba

● Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası ●

SAHİBİ:

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatop

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Kapak: Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ:

Divanyolu Klodfarer caddesi,
No. 8-10 Daire: 3. İstanbul
Telefon: 22 18 11

İLAN FIATİ:

Kapak içi, santimi 20 lira,
iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasa-sına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı: 100 kuruştur.

Çapkınlığın bedeli...

SAAT gecenin onbirini geçiyordu; genç ve yakışıklı adam, henüz nişanlısından ayrılmıştı; her şeyi güzel ve cazip bulan insanların rahatlığı içinde dudaklarına bir şarkı dolmuş karanlık sokakta ağır ağır yürüyordu. Bir ara önünde, oldukça kısa bir eteğin altından görünen bir çift biçimli bacağın yürüdüğünü farketti; hayranlık ve şaşkınlık içinde bakakaldı ona...

Daha şimdi nişanlısı ile beraberdi, ne çabuk diyeceksiniz... Ama ne yapalım, erkekler öylesine zayıf mahlûklar ki...

Ne dersiniz deyin, böyle ilerlemiş bir saatte, tek tük lâmbanın aydınlatığı تنها bir sokakta yalnız bir kadın insanın aklına gelmedikleri getirir... Olanları tahmin etmek güç değil.

— Beyefendi, rica ederim peşimi bırakın, ben evli ve namuslu bir kadımdım.

— Evet sizi anlıyorum hanımefendi ama, bu saatte yanınızda sizi koruyacak, size lâf söylettirmeyecek biri lâzım...

Bu zoraki sohbet aynı tempo üzerinde, birinin reddetmesi, diğerinin daima teklif etmesi ile kadının kapısı önüne kadar sürer. Kadın artık iyice sinirlenmiştir:

— Kaç defa söyleyeyim canım, ben evliyim, rahat bırakın...

Genç adam inanmayan müstehzi bir ifade ile söylenenlere al-dırmaksızın sonu gelmez iltifatlarına devam eder:

— Siz ilâhî bir kadınsınız; emin olun sizi dünyanın öbür ucuna da gitseniz, yürümekten yorulsam bile sürüne sürüne takibederim...

— Kocam gece yarısından sonra sizi benimle görürse ne yapar, biliyor musunuz?

— Ne yaparsa yapsın. Sizin için ölmeye bile razı olurum...

— Sahi, onunla karşılaşmak ister misiniz?

— Tabii ya, onu ortadan kaldırıp sizinle yalnız kalabilmem için tek çare ne yazık ki bu...

— Öyleyse, peşimden gelin.

Köhne merdivenleri kapıcı uyanmasın diye gıcırdatmadan çıkmasını tenbih ederek genç adamı öne sürer. Loş bir koridorun sonundaki kapıyı kadın yavaşça açarak karanlık bir odaya süzülür ve çapkın gence girmesi için bir işaret yapar. Sessiz adımlarla mumu yakmak için kibrit aramaya dolaşırken, dikkatsiz bir hareketle dolaba çarpar. Yatakta biri dönüp doğrulur:

— Eudoxie, sen misin?

Kalın bir erkek sesi bir anda odayı doldurur... Genç adam tuzağa düşmüş geyik gibi paniğe kapılır, aklına kaçmaktan başka bir şey gelmez. Kapıyı arar, orayı burayı yoklar, yolunu kaybetmiştir. O sırada kadın, komodinin üzerindeki mumu yakar. Titreyen ışıktaki iki adam, biri inanmayıp alay ettiği bir facia ile karşı karşıya gelmenin, diğeri yatak odasında tanımadığı birini, hem de bir erkeği görmenin şaşkınlığı ile birbirlerinin yüzüne bakakalırlar...

Genç adamın, makul bir sebep bulup bu zor durumdan kurtulması lâzımdı... Kafası bombostu, arkadaşları ile durmadan konuşup şakalaşan adam sanki dilini yutmuştu... Nihayet kadın imdadına yetişti:

— Şekerim, diye şakıdı, beyefendi aşağıda sağa sola koşup bir berber arıyordu... Bu akşamki maskeli baloda on beşinci Louis kıyafetine bürünecekmiş... Favorilerini kestirmek istiyor...

Kadının sevgili kocası:

— Emirlerinize âmedeyim, beyefendi.

Diğerle hemen yataktan fırlayıp âletlerini almağa koştu.

Bizim fırsat düşkünü, tecrübesiz çapkın bir berber ailesine çatmıştı...

Eugene Chavette'den çeviren:

GÜLÇİÇEK

Alt geçit!

— Hay yaşayalım işcan!

TARASKONLU TARTAREN

Alphonse Daudet'den // **BULEN
EREN**
Resimleyen:

19 Onlar mı? Onlar da kim? Bunu Tartaren'in kendisi de pek iyi bilmezdi... Onlar demek, hücum eden, zapteden, ısırarak, yıpratarak, parçalayan, havlayan, homurdanarak şeyler demektir! Zavalı bir beyazın bağ olduğu direk etrafında rakseden kızıl derililer, kana boyanmış dilleriyle yalanan ayılar, yamyamlar, Malta korsanları, dağ haydutları, hepsi, hepsi onlar'dır! Yani harp ve darp, büyük geziler, maceralar, şan ve şeref!.. Fakat kahraman Tartaren onlara meydan okuyadursun, onlar hiç de gelmiyorlardı... Adam sen de... Taraskon'a gelip de ne yapacaklardı sanki?

20 Gelgelelim Tartaren Onlar'ı daima bekliyordu: Hele akşam üzerleri klübe giderken! Dünyanın bütün muhripelerinin, avcılarının, hülâsa gözü pek insanların herhangi bir savaşa hazırlanması, Tartaren'in klübe gitmek üzere hazırlanması yanında hiçbir! Sol eline bir kama, sağ eline kılıklı bir baston alır, sol cebinde bir topuz, sağ cebinde bir tabanca, koyununda bir Malta kaması bulunurdu. Kapıdan çıkınca, sinmiş bir şekilde sağına, soluna bakar, sonra bahçe kapısını şiddetle çarparak yola koyulurdu. Avignon yolu üzerinde bir kedi bile yok... Kapılar kapalı, pencereler sönük!

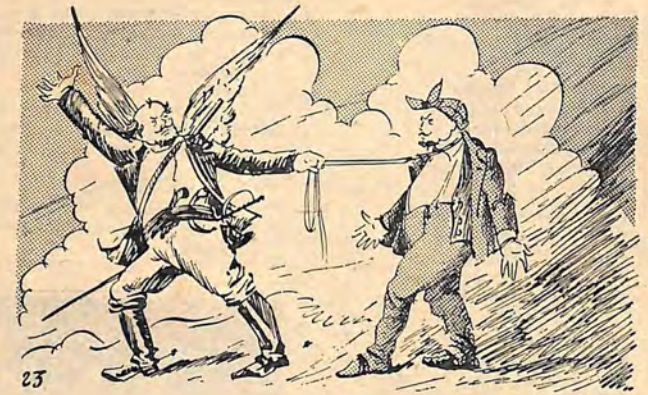

21 Bu kadar tedbirli hareket ettiğine göre, sanmayınız ki Tartaren bir korkaktı! Ancak korunmayı bir vazife sayardı. Aslında, onlar'la karşılaşıp savaşmak için, klübe ne çapraşık ve tenha yollardan giderdi bilseniz... Kazara ufak bir pıtırdu duysa, yere yatarak kulağını toprağa dayar ve onlar'ın ayak seslerinin yaklaşmasını beklerdi. Sesler yaklaşıncaya kendisini toplar ve korkunç bir haykırışla hücumu geçmek için hazırlanırdı. Derken karanlığın içinden kendisini huzur ve sükunla selâmlayan sesler işitilirdi: «Vay! Tartaren'miş, Adıyö Tartaren!» Hay Allah kahr etsin..

22 Aldanmış olmasından ötürü hiddetlenen Tartaren: «Bonsuar, bonsuar!» diye mırıldanır ve vahşi bir tavırla bastonunu havaya kaldırarak tekrar karanlıklara dalar. Klüp sokakına gelince klüp kapısı önünde biraz daha oyalanır, sağı solu kolağan ederek onlar'a meydan okurcasına sert bakışlar fırlatır ve hiddetle «Hiçbir şey yok, hiçbir şey yok...» diye mırıldanırdı.

Boynu bükük, canı sıkkın, yumruklarını sıkarak bir süre düşünür, sonra ani bir kararla içeri dalarak, kumandan Bravida ile beziğe otururdu!

23 Tartaren'in tek vücudunda, çift insan ruhu taşıdığını söylersem, hayret etmeyiniz... Hem Donkişot, hem Sanşo Pança! Bu iki Tartaren, yani Tartaren - Kişot ile Tartaren Sanşo arasında ne güzel konuşmalar yazılabilirdi. Meselâ «Tartaren - Kişot: Şan ve şerefe bürün Tartaren!» «Tartaren - Sanşo: «Fanilâya bürün Tartaren!» «T - K: Ey güzel kamalar, topuzlar, tabancalar!» «T - S: Ey yünlü yelekler, ey sıcak dizlikler, ey güzel takkeler!» «T - K: Bir balta, bana bir balta versinler!» «T - S: Jeanette, bana çikolatamı getir!..»

24 İşte böyle... Doğma büyüme Taraskon'lu olup, Taraskon'dan bir gün bile dışarı çıkmayarak, bir gün bile evinden başka yerde yatmayan kahraman Tartaren'in ömrü; içindeki bu iki insanın itişip kışmasıyla geçiyordu. Sonunda Tartaren - Sanşo galip gelir ve hizmetçi Jeanette, elinde âla, sıcak, harelî, kokulu bir çikolata ve anasonlu pizola ile Tartaren'in kapısını tıklatır. Bu istah açıcı, nefis şeyler Tartaren - Kişot'un harp sayhalarını boğarak, Tartaren - Sanşo'yu zevkle güldürürdü. Ve bu sebeple Tartaren, Taraskonu hiçbir zaman terketmemişti.. (Devamı var)

Kalanlar

Bu zamanda özlü aşk
Yalnız dudakta kahr.
En devamlı iştihak
Beli kavrakta kalır,
Herkes merakta kahr!

Yosma yolda dolaşır,
Gözler bacakta kahr.
Züğürt başını kaşır,
İş yutkunmakta kalır,
Herkes merakta kahr!

Ölürsün çok inleme,
Ölün sokakta kahr.
Korkulu düş dinleme,
Zihnini korkakta kalır,
Herkes merakta kahr!

Etkisi her kusurun
Çalkalanmakta kahr.
Beklediğin huzurun
Tadı damakta kalır,
Herkes merakta kahr!

Diplomat çabaları,
Plân kurmakta kahr.
Demecin mânaları
«İntakı Hak»ta kahr,
Herkes merakta kahr!

Sürülmeden serpilen
Tohum toprakta kahr.
Çiğnenmeden tepilen
Lokma kursakta kalır,
Herkes merakta kahr!

Hiç dinmeyen sancımız
Dost taşlamakta kahr.
Dünyada kazancımız
Hür yaşamakta kalır,
Herkes merakta kahr!

Mebuslukta bütün iş
Kalkan parmakta kahr.
Seçmen kim, dilek neymiş?
Hepsi uzakta kalır,
Herkes merakta kahr!

Dalkavuğun çabası
Mevki kapmakta kahr.
Şakanın en kabası
Kapı tutmakta kalır,
Herkes merakta kahr!

Ölçüsüz konuşanın
Kârı susmakta kahr.
Vurguna alışanın
Gözü çanakta kalır,
Herkes merakta kahr!

Kötü şey ihtiyarlık,
İplik yumakta kahr.
Umdüğün bahtiyarlık
Başka durakta kalır,
Herkes merakta kahr!

Sevsen de, üzülse de
Ömrün akmakta kahr.
Taşsan da, süzülse de
Tortun ırmakta kalır,
Herkes merakta kahr!

Yollarda çok gezen kız,
Akşam da parkta kahr.
Tanınsın diye «Yıldız»
Birçok kucakta kalır,
Herkes merakta kahr!

Ölçecek aç kalmaz,
Ümit odakta kahr.
Başında saç kalmaz
Son tel tarakta kalır,
Herkes merakta kahr!

Salâhattin KUTLU

Kırkinci kurşun

55-60 yaşlarında vardı. Mahalle kahvesinde, her zaman olduğu gibi, etrafındakilere hâtıralarını anlatıyordu. Yüzünde ciddi bir ifade vardı.

Etrafındakiler kulak kesilmiş onu dinliyorlardı.

— Yine bir gün, diye söze başladı. Tüfeğimi almış ava çıkmıştım. Dolaşıp dururken bir ağaçta 40 tane serçenin toplanmış olduğunu gördüm. Her serçeye birer taneden, tüfeğime 40 tane saçma doldurdum. Nişan alıp ateş ettim.

Serçeler patır patır yere düldüler. Saydım 39 tane idi.

— «Kırkinci saçma neden isabet etmedi?» diye düşünüp dururken, bir de baktım ki ne göreyim? Bizim kırkinci saçma dalların arasından vızır vızır son serçeyi kovalamıyor mu?

Ali Nejad Atakçı
Nuruosmaniye cad. Benice Han
Kat: 3 No: 49
Cağaloğlu — İstanbul

İki avcı

İki avcı konuşuyorlardı: Birinci avcı:

— Ben geçenlerde geyik avma çıkmıştım. Bir kurşun attığımda geyiği hem başından, hem de ayağından vurdum.

İkinci avcı:
— Atına be, nasıl oluyor da bir tek kurşun atmakla hem başından, hem de ayağından vurabiliyorsun.

Birinci avcı gülerек:
— Evet dostum, dedi, çünkü o sırada geyik ayağı ile başını kaşıyordu...

Palavracı gezginler

Kutup bölgesinde araştırmalar yapan iki gezginden her biri kendi başarısının daha büyük olduğunu gösterebilmek için karşılaştıkları güçlükleri sayıp, dö-küyörlerdi:

Birinci gezgin: — Benim gittiğim yer öylesine soğuktu ki, bir ara yakıtımız mum buz tuttu. Sonra da bir türlü söndüremedik.

İkinci gezgin: — O da bir şey mi dostum. Bizim vardığımız yerde kelimeler daha ağızımızdan çıkar çıkmaz saçak buzları gibi sarkıyordu, ancak bunları ısıtıp ısıtıp birbirimizle anlaşmağa çalışıyorduk...

Abdullah M. Yazgan
Fatih Mah. Oğuz Cad. No: 4
Kat: 3
KAYSERİ

Radyonun sesi!

Transistörlü radyolar çoğaldı biliyorsunuz. Bu akım köylerimize kadar inmiştir. Hatta iki köy halkının yarışmasına kadar ileri gitmiştir. Köyleri arasında böyle bir rekabet olan iki Malatyalı karşılaşılır. Hoş beşten sonra, birisi böbürlenerek:

— «Yahu bizim Ağanın bir radyosu var, tarladan dinliyoruz.» der.

Öbürü, hiç oralı olmadan cevap verir:

— Ohoo... O da bir şey mi yani! Bizim Ağanın radyosunu geçen gün Çukurovaya giden Rüstem duymuş da dün mektupla bildirdi!

Ahmet Gündüz Demirel
Kızıllıhsar Orta Ok. Öğretmeni
DENİZLİ

İŞLERİNİZDE EMNİYET SÜR'AT.

ÇEŞİTLİ PARA İKRAMİYELERİ. ÖMÜR BOYUNCA AYLIK GELİR.

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

VERİR

— Durmadan değişen manzara, işte dağcılığın en zevkli yönü!

MİLLETLER GÜLÜYOR

Otomobil

Otomobil çalmaktan sanık Marius, mahkeme huzuruna çıkarılmıştı. Marius kendini hiç açık vermeden müdafaa ediyordu. Bir aralık söz isteyince, hâkim sordu:

- Gene arabayı çalmadığını mı söyleyeceksiniz?
- İnanın bana hâkim bey. Mezarlığın önünde duruyordum, ben de sahibi öldü zannettim!...

Romatizma

Boniface doktora gitti:
— Beni hatırladınız mı? diye sordu; Beş sene önce size muayene olmuşum. Romatizmalarımı tedavi ettikten sonra, rutubetten kaçınmamı tavsiye etmiştiniz.

- Evet, doğru...
- Şimdi, size banyo yapabilir miyim diye sormaya geldim!!!

- Nereden anladın seni sevmediğini?..
- Hususi arabasını takside çalıştırmaya başladı şekerim!

Ütü tahtası

Koca Jim Brown Denver'de bir barda kafayı iyice çekmiş, yanındaki arkadaşına dert yanıyordu.

— Köpeğim, her yerde görülen cinsten bir kurt köpeğidir. Aman azizim, bir akıllı şey ki görme!... Tavşan istediğim zaman hemen anlıyor ve gidip getiriyor. Bunun için arzu ettiğim büyüklükte bir tahta parçası kesip kapının yanına koymak کافی! Köpek tahtayı bir müddet

süzüyor, sonra fırlayıp ormana gidiyor. Sonra bana tam istediğim büyüklükte tavşan getiriyor.

— Bu şahane hayvanı görebilir miyim? dedi Jim'in arkadaşı. Acaba şimdi nerede?

— Ne yazık ki şu sıralarda evde değil. Ben de çok merak ediyorum. Üç gün evvel karım ütü tahtasını kapının yanına bırakmıştı. Hayvan da ona baktıktan sonra çıkıp gitti. Hâlâ dönmedi.

- Tebrik ederim moruk, yine lüpe konmuşsun!

Kadın

Amerika Birleşik Devletlerinde, televizyonda caz kralı Duke Ellington'un konseri vardı.

Spiker anonsunu şöyle yaptı: «Sayın seyirciler, şimdi, «Davul kadın gibidir, hep vurulmak ister» adlı programı dinleyeceksiniz!..»

Son tren

Koşarak merdivenleri çıkan adam, kan ter içinde, perondaki memurun yanına geldi.

— Çabuk söyleyin, Romoren-tin'e tren saat kaçta?

— Şe... şe... şe... şey, a... a... ama... dedi güçlükle memur, e... e... e... ger, ba... ba... baş... başka me... memu... memu... ra so... so... so... sorsay... di... di... sorsaydınız, ye... ye... yetişebilirdiniz!...

Mektup

Deli, postanedeki memur kıza elindeki mektubu göstererek:

— Mektubu şimdi postaya verirsem, yarın akşam Bordeaux'ya varır mı?...
— Tabii!...

— Ne fena! Halbuki ben onu Strasbourg'da oturan bir arkadaşına yazmıştım!!!

- Söyle bakayım: birkaç güne kadar leylek sana bir kardeş daha getirirse ne dersin?..
- Artık leylekleri de doğum tahdidine tâbi tutmalıyım!

İlan

Büyük tirajlı İngiliz gazetele-rinden birinde otuz gün süreyle şöyle bir ilan çıktı:

«Bill beni muhakkak ara, seni affettim. İmza — Margareth»

Otuz birinci gün gazetenin okurları şu ilanı hayretle okudular:

«Bill, mademki affettiğini söylüyor, çok rica ederim Margareth'in yanına dün! İmza — ilâ-nınızdan bıkan bir okuyucu.»

Elbise

Marie Chantal kocasına:

— Sevgilim, dedi, en son yaptığım elbiseden, komşumuzun üstünde de gördüm, asabım bozuldu.

— Üzme tatlı canını, sevgili karıcığım, başka bir tanesini alırsın!...

— Hayır, hayır olamaz, hemen buradan taşınalım!...

Yazısız

Kadınlar!

Jacques arkadaşını bürosunda görmeğe gitti:

— Varışlı kadınları sever misin? diye sordu

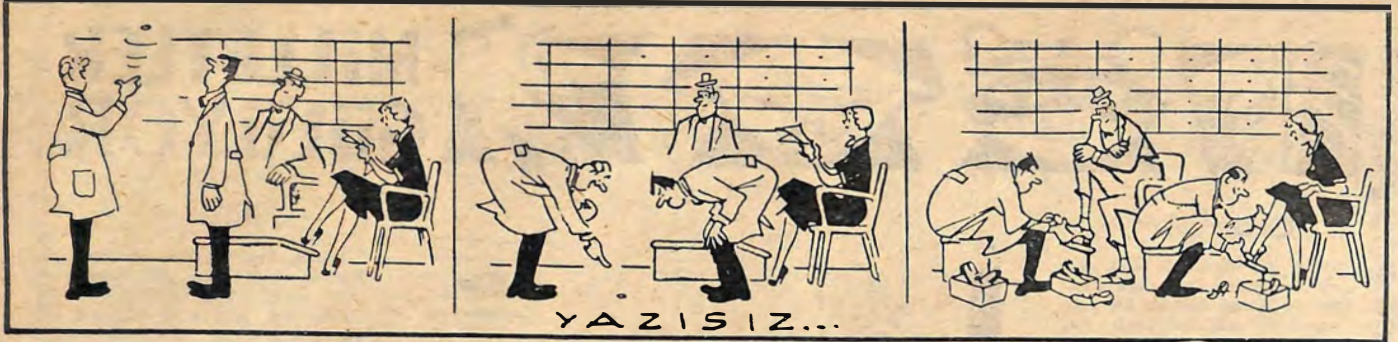
- Hayır!
- Peki ya çıbanlı kadınları?...
- Hayır!
- Göğüsleri sarkmış kadınla-rı sever misin?

- Hayır!
- Ağız kokan kadınları?...
- Hayır!
- Öyleyse niye benim karım-la gezip tozuyorsun?...

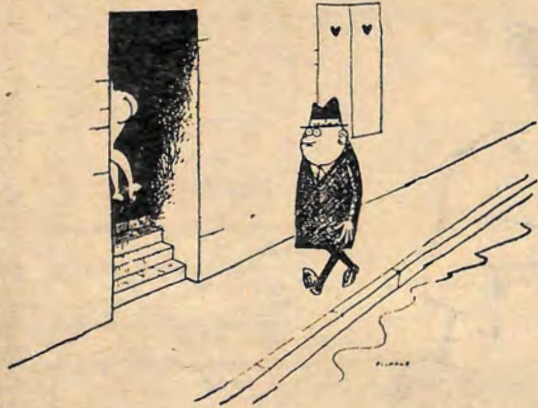
Ansiklopedi

Sorbonne üniversitesi profesörlerinden biri İsviçre'de bir dağ kasabasına tatil yapmağa gitmişti ama daha ikinci günü akli tarihi bir olayın, önemsiz bir teferruatına takıldı, düşündü, taşındı işin içinden çıkamayınca, otel kâtibine sordu:

- Sizde ansiklopedi bulunur mu?
- Maalesef mösyö, neyi öğrenmek istemiştiniz?

-NE SAİRANE MANZARA...İNSAN SEYRİNE DOYAMIYOR!...

YOLUNDAN DÖNMEYEN ADAM!

Dünya Karikatürleri

Akbaba

Akide şekerleri gibi renk renk, pırıl pırıl, tatlı bir bayram sayısı hazırlıyor!

Almanya'dan yeni getirttiğimiz, en son model renkli, otomatik baskı makinemiz, Bayram sayısı için işlemeğe başladı!

Bayram sayımız hem ilâveli, hem 5 renklidir. Devlet, kâğıt fiatlarını artırdı. AKBABA ise yalnız sayfalarını ve renklerini artırdı!

Necmi Rıza

Üstad Necmi Rıza, AKBABA'nın Bayram sayısı için fırçasının sihirli, sanatı ile, birbirinden güzel, beşer renkli bayram karikatürleri çizdi!

Aziz Nesin

Evinizi, bayramın bütün neşesi ile dolduracak bir hikâye hazırladı:

Bıyıklı Tefvik Efendi! Bu hikâye mizah edebiyatımızda bir kahkaha rekoru kıracaktır!

Bayram Sayısında

Adnan Veli'yi, yine zevk ile okuyacaksınız. Şemsi Belli'nin bir uzman inceliği ile verdiği Aşk derslerini lezzetle dinleyeceksiniz...

Karikatürler!

Hele Semih Balcıoğlu'nun usta fırçasından çıkmış güzel ve olgun karikatürler... Hele Ca-

fer Zorlu'nun o neşe, o espri kaynağı karikatürleri sizleri neşe içinde bırakacaktır...

AKBABA'nın Bayram Sayısını şimdiden gazetecinize tenbih ediniz!

(AK-11)

**REKLAM.
LARINIZ
İÇİN**

"BASIN İLÂN KURUMU"

Genel Müdürlük

Cağaloğlu, Türk Ocakları Caddesi No. 1
İstanbul

Telefon 22 43 64 - 22 43 85

Teletip Adresi: BASIN KURUMU

ŞUBELER

DIŞ MUHABİRLER

İstanbul
Ankara
İzmir
Adana
Bursa
Diyarbakır
Erzurum
Eskişehir
Konya
Zonguldak

A.B.D.
Almanya (Federal)
Almanya
Avusturya
Avustralya
Belçika
Bulgaristan
Çekoslovakya
Danimarka
Fransa
Hollanda
İngiltere
İspanya
İsrail

İsviçre
İtalya
Japonya
Lübnan
Macaristan
Norveç
Pakistan
Polonya
Portekiz
Romanya
Yugoslavya
Yunanistan

Düşün Yayınevi'nden

Düşün Yayınevi, 1963 yılı şubatının bir pazar günü, binanın alt katında çıkan bir yangınla yanmıştır.

★

Yayınevindeki bütün kitaplar da yanmış olduğundan, okurlarımızın sürekli olarak istedikleri kitaplar gönderilememiştir.

★

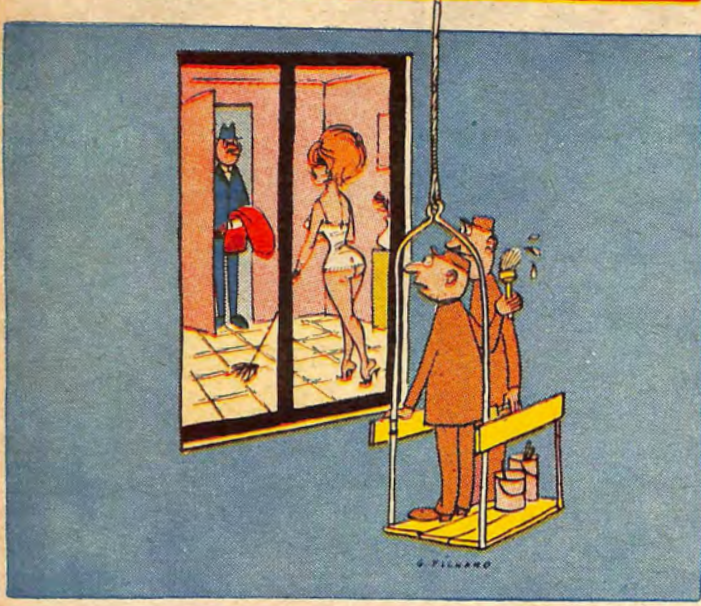
Yangından iki yıl sonra Düşün Yayınevi yeniden kurulmuş ve çalışmaya geçmiştir.

★

Düşün Yayınevi'nin ilk kitabı olarak, Aziz Nesin'in dört kitabı bir arada (Damda Deli Var, Gıdıklı, Bay Düdük, Ah Biz Eşekler) bir cilt içinde yeniden basılıp pek yakında okurlarımıza sunulacaktır.

Düşün Yayınevi — Cağaloğlu, Nuruosmaniye, Atasaray No. 206 İstanbul

Akhaha

-VAY CANINA. HERİF GALİBA
PENCEREYE PERDE ALMIŞ!

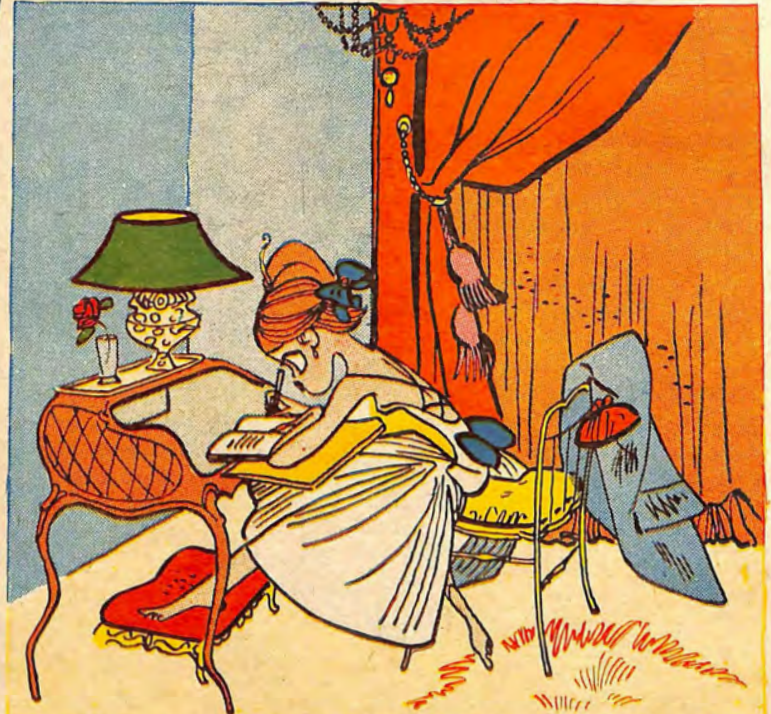
G. RICHARD

- ÖFFF, MANTOYU BEYHUDE GİYMİŞİM...
DAHA O KADAR SOĞUK YOKMUŞ!

G. RICHARD

-NİYE SOYUNDUN BÖYLE?
-BİRİSİNİ BEKLİYORUM!

"- 3 KASIM... HAYATIMIN EN MESUT GÜNÜ...İLK
DEFA BENİM İÇİN İKİ KİŞİ DOĞUŞTU!"